

PÄRNUMAA KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA						
Õppekavarühm		Tekstiili, rõivaste, jalatsite valmistamine ning naha töötlemine				
Õppekava nimetus		Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)				
		Taylor- fashion stylist				
Õppekava kood EHS-es		205838				
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4 kutsekesk- haridus	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5
						X
Õppekava maht: 60 EKAP						
Õppekava koostamise alus: Kutsestandard "Rätsep-stilist, tase 5" Tehnika, Tootmise ja Töötlemise Kutsenõukogu 28.02.2017 otsus nr 4 Kehtib alates:28.02.17 Kehtib kuni:27.02.2022 ja Vabariigi Valitsuse 26.08.2013 määrus nr 130 "Kutseharidusstandard"						
Õppekava õpiväljundid: Õppekava eesmärk: Õpetusega taotletakse, et õppija omandab rätsep- stilist (naiste ülerõivaste valmistamine) erialal töötamiseks vajalikud kompetentsid iseseisvalt naiste rõivaste individuaaltellimuste täitmiseks, tööalaste ettepanekute tegemiseks, juhtimiseks ja töötajate juhendamiseks.						
Õppekava rakendamine: Statsionaarne kooli- või töökohapõhine kutseõpe keskkaridusega isikutele, kellel on töökogemus individuaalõmbluses (sh konstrueerimises) või 4. taseme kompetentsid valdkonnas.						
Nõuded õpingute alustamiseks: Antud õppekaval õpingute alustamise tingimus on vähemalt 4. või 5. kvalifikatsioonitase kutsealal või vastavate kompetentside ja keskkariduse olemasolu						
Nõuded õpingute lõpetamiseks: Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel. Õpiväljundite saavutamist hinnatakse kutseeksamiga. Kui ei ole kutseeksami sooritamise võimalik, lõpetatakse õpingud kooli lõpueksamiga.						
Õpingute läbimisel omandatavad kvalifikatsioonid: Rätsep- stilist, tase 5 Naiste ülerõivaste rätsepa kompetentsid.						
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid: Kooli lõputunnistus koos hinnetelehega.						
Õppekava struktuur Põhiõpingute moodulid (51 EKAP)						
<i>Nimetus</i>		<i>Maht</i>	<i>Õpiväljundid</i>			
Naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine		4 EKAP	Kaardistab kliendi soovi ja vajaduse ning loob sellest lähtuvalt stilikaardi erinevates tehnikates, sh arvutiprogramme kasutades Nõustab ja koostab kliendile garderoobi lähtudes figuuritüübist, riietumisstiilist ja etiketist, kasutab moealast sõnavara ka võõrkeeles Digiteerib põhilõikeid ja modelleerib lõiget, vormistab tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades arvutiprogramme ning arhiveerib kliendiraaamatusse Pildistab visualiseerimise tööprotsessi ja rõivakomplekte, töötleb digitaalselt fotosid ning lisab kliendiraaamatusse			
Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna		9 EKAP	Selgitab välja kliendi soovi, kavandab kliendile rõivategumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraaamatusse Valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest Konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava Paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale, järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid Õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades			

töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid
Valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks ja hindab rõiva istuvust, annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks
Hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks

Naiste mantli õmblemine
individuaaltööna

20 EKAP

Selgitab välja kliendi soovi, kavandab kliendile rõivategumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraamatusse
Valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest
Konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõõte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava
Paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale, järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid
Õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid
Valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks ja hindab rõiva istuvust, annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks
Hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning vastavalt sellele kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks

Ettevõtlus

4 EKAP

Koostab ja hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda
Kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele
Mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast
Kavandab ettevõtte asutamise õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast. Korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelidest ja äriplaanist
Kasutab oma õigusi ja täidab kohustusi igapäevasel tegutsemisel

Praktika

14 EKAP

Planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist
Töötab praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, kasutab töötamisel efektiivseid ja ohutuid töövõtteid, täidab kvaliteedinõudeid ning ajakava
Planeerib ja kavandab juhendamise protsessi, arvestab juhendavatega ning annab tagasisidet
Täidab praktikapäeviku kogu praktikaperioodi vältel ning praktika lõppedes koostab praktika aruande

Kogumaht- 60 EKAP

Põhiõpingud- 51 EKAP sh Praktika 14 EKAP

Valikõpingud- 9 EKAP

Rätsep- stilisti, tase 5 õppekavas puudub karjääri planeerimine ja ettevõtluse aluse moodul, sest eelnevas tasemeõppes on läbitud karjääri planeerimine ja ettevõtluse aluse moodul. Käesoleva õppekava ettevõtlusmooduli suunitlus on äriplaani koostamisele, mille raames saab õpilane omandatud ka majanduse ja õiguse ning karjääriplaneerimise teemad. Suhtlemise ja karjääriplaneerimise teemad käsitletakse samuti ka praktika moodulis ning töökeskkonna teemat kõigis erialamoodulites.

Valikõpingute moodulid (9 EKAP)

Nimetus

Maht

Õpiväljundid

Ettevõtlusõppe baasmoodul

6 EKAP

1. hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda
2. kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele
3. kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast
4. korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelidest

Masinjoonestamine

3 EKAP

tunneb masinprojekteerimisega seotud mõisteid.
omab ülevaadet peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettidest.
tunneb joonistel kasutatavaid elemente, objekte ja nende omadusi.

kasutab algtasemel masinprojekteerimise tarkvara ja loob lihtsaid kolmemõõtmelisi objekte kasutades lihtsaid tehnikaid ning vahendeid. koostab CAD tarkvara kasutades jooniseid vastavalt ülesandele

Soojendusvoodriga püksid	3 EKAP	Omab ülevaadet soojendusvoodriga pükste kangastest, voodri- ja vahematerjalidest ning furnituuridest; Kavandab ja joonistab pükste tegumoe, konstrueerib ja modelleerib lõike järgides moejoonist, kliendi mõõte, keha proportsioone Teab soojendusvoodriga pükste õblemiseks vajalikke põhi- ja väikedetaile ning lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid ning õmblustehnoloogiat Koostab soojendusvoodriga pükste õblemise tehnoloogilise järjestuse ja toote valmimise ajakava Teab konstrueerimisel ja õblemisel tekkinud vigade tekkepõhjuseid ja mõistab nende mõju järgnevatele tööloikudele Lõikab välja soojendusvoodriga pükste detailid, õmbleb, viimistleb, teeb proove, järgib proovitehnikaid, õmblustehnoloogiat, ajakava ning tööohutus- ja kvaliteedinõudeid, kasutab efektiivseid töövõtteid
Rõivalisandite disain ja õmblemine	3 EKAP	Kavandab ja joonistab rõivalisandeid, valib materjali, konstrueerib lõike, järgides mõõte 2. Teab rõivalisandite dekoreerimise tehnikaid ja kaunistamise võtteid, juurdelõikamise põhimõtteid ning õblemise tehnoloogiat 3. Lõikab detailid, õmbleb, viimistleb ja kaunistab rõivalisandeid, järgib tehnoloogiat
Rõivaste taaskasutus	3 EKAP	1. Kujundab ja töötleb ümber tekstiilesemeid, taaskasutades erinevaid tekstiile ja rõivaid 2. Lõikab tekstiiltoote detailid, õmbleb, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava
Erialane inglise keel rätsep-stilistile	3 EKAP	suhtleb igapäevases argisuhtluses suulises kõnes tasemel A1 keelekasutajana inglise keeles selgitab välja kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist inglise keeles kasutab iseseisvalt inglise keelset kaubandusega seotud põhisõnavara ja nõustab klienti kauba valikus arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti

Valikõpingute valimise võimalused:

Õpilasel on võimalik valida 9 EKAP ulatuses valikõpinguid.

Koolil on õigus otsustada valikõpingute valikud arvestades kooli võimalusi ja õpilaste soove. Grupp avatakse, kui valikaine on valinud vähemalt 51% kursusel õppijatest. Kui grupp on 10 või vähem õpilast, siis otsustatakse valikõpingu mooduli avamine lihthälteenamusega.

Teistes õppeasutustes läbitud või omandatud valikõpinguid arvestatakse vastavalt varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise põhimõtetele.

Spetsialiseerumise võimalused:

Naiste ülerõivaste valmistamine, tase 5

Õppekava kontaktisik:

Heli Sakk-Hännikäinen

kutseõpetaja

Telefon , heli.sakk@hariduskeskus.ee

Märkused:

Kooli õppekava ja moodulite rakenduskavad on kättesaadavad:

https://ois.hariduskeskus.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=390

https://ois.hariduskeskus.ee/veebivormid/oppekavad/oppekava_pdf?oppekava=390&rakenduskavad=jah (koos moodulite rakenduskavadega)

Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)

Õppekava moodulite nimetused ja mahud(EKAP)	Maht kokku	1. õppeaasta
Põhiõpingute moodulid	51	51
Naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine	4	4
Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna	9	9
Naiste mantli õmblemine individuaaltööna	20	20
Ettevõtlus	4	4
Praktika	14	14
Valikõpingute moodulid	9	9
Ettevõtlusõppe baasmoodul	6	6
Masinjoonestamine	3	3
Soojendusvoodriga püksid	3	3
Rõivalisandite disain ja õmblemine	3	3
Rõivaste taaskasutus	3	3
Erialane inglise keel rätsep-stilistile	3	3

Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)

Seosed kutsestandardi „Rätsep- stilist, tase 5“ kompetentside ja eriala õppekava moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Eriala õppekava moodulid					Valikõpingute moodulid		
	Naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine	Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltööna	Naiste mantli õmblemine individuaaltööna	Ettevõtlus	Praktika	Ettevõtlusõppe baasmoodul	Masinjoonestamine	Soojendusvoodriga püksid
selgitab välja kliendi soovi, loob kliendiga suheldes positiivse õhkkonna;	X	X	X		X			X
nõustab klienti stiiliküsimustes: tegumoe, materjali, värvide, furnituuri, rõivakandmise etiketi ja valmisrõivaste valimise osas;	X	X	X		X			X
soovitab kliendile terviklikuks rõivaks või komplektiks rõivalisandeid ja kaunistuselemente (nt võõd, ehted);	X	X	X		X		X	X
visualiseerib kliendi soovile ja figuurile vastava moejoonise, kasutades moealast infot internetist ja kirjandusest ning erinevaid tehnikaid (joonistamine, telestilistika, fotograafia, fotostilistika) või arvutiprogramme;	X	X	X		X		X	X
valib moejoonisest lähtuvalt vajalikud materjalid (põhimaterjal, vooder), furnituuri (nööbid, pandlad, lukud) ja abimaterjalid (tugevdusmaterjalid, õlakud);	X	X	X					X
võtab kliendilt mõõdud arvestades moejoonist;	X	X	X		X			X
arvestab materjalikogused vastavalt materjali omadustele, moejoonisele ja mõõtudele;	X		X	X	X	X		X
hindab kavandi teostatavust, teeb rõiva valmistamise, kohandamise või parandamise maksumuse eelarvestuse;	X		X		X		X	X
kooskõlastab ja vormistab tellimuse.	X		X		X			X
konstrueerib ja modelleerib juurdelõikuseks vajalikud lõiked (lekaalid) joonestus-ja mõõtevahendite või arvutiga, lähtudes mõõtudest ja valitud konstrueerimissüsteemi tabelitest;	X		X		X		X	X
valmistab materjali ette juurdelõikuseks (nt märgistab defektsed kohad, aurutab, triigib) ja asetab materjali juurdelõikuslauale;	X		X		X			X
paigutab lekaalid käsitsi või arvutiga materjalile, jälgides materjali lõimesuunda, mustrit, struktuuri ja defekte;	X		X		X			X

lõikab välja detailid ja väikedetailid (kraed, kandid jne) vastavalt juurdelõikusplaanile; teeb vajalikele abimaterjalide juurdelõikuse (dubleer, liimirie, vaheriie);	X		X		X			X
lõikab ja valmistab proovikangast maketi (mulaaži) keerulisemate mudelite või täpsustamist vajavate detailide puhul.	X		X		X			X
dubleerib vajalikud detailid ja töötleb õmbluste tugevdamiseks lõikeservad liimipaelaga vastavalt materjali ja toote eripärale	X		X		X			X
kontrollib detailide vastavust lekaalidele, vajadusel teeb parandused;	X		X		X			X
õmbleb kokku eseme detailid ja tehnoloogilised sõlmed käsitsi või õmblusseadmetega järgides valitud tehnoloogiat, märgistust, vastasmärke ja õmblusvarusid;	X		X		X			X
teeb kuumniisket töötlemist töö erinevatel etappidel arvestades materjali omadustega;	X		X		X			X
kontrollib rõivaproovides valmistatava rõiva istuvust, sobitab õmmeldava rõivaeseme tellija figuurile, tuvastab ja märgistab istuvusvead, nõustab tellijat proovide käigus;	X		X		X			X
lisab tegumoele vastavad lisadetailid (kaunistuselemendid jm);	X		X		X			X
lõikab välja voodri- ja täpsustatud väikedetailid vastavalt põhidetailidele;	X		X		X			X
õmbleb rõiva, viies sisse prooviparandused vastavalt märgistusele, lisab ja õmbleb kinnituselemendid (nööbid, haagid, lukud), paelad jm furnituuri;	X		X		X			X
kohandab tellija valmisrõiva figuurile sobivaks: muudab rõiva pikkust ja laiust, lühendab varrukaid või muudab tellija valmisrõiva stiili (nt kitsendab revääre, püksisääri, vahetab valmisrõiva voodrit või asendab detaile.	X		X		X			X
triigib ja/või pressib toote, arvestades materjali koostist ja omadusi;	X		X		X			X
hindab visuaalsel vaatlusel toote kvaliteeti;	X		X		X			X
korrastab toote, kasutades rõivamaterjalile sobivaid puhastusvõtteid hooldusvahendeid (vajadusel);	X		X		X			X
valmistab toote ette turvaliseks hoiustamiseks ja transportimiseks, vajadusel kasutab kaitsekatteid;	X		X		X			X
annab soovitusi toote kasutuse ja hoolduse osas, vastavalt materjalile ja hooldusmärgistusele.	X		X		X			X
arendab teenuse ja kujundab selle hinna, lähtudes sihtgrupist, ettevõtluskuludest ja turuhindadest;				X	X	X		X
leiab võimalusi teenuse tutvustamiseks ja müügiks;				X	X	X		X
hindab müügikanali sobivust teenuse turundamiseks;				X	X	X		X
korraldab meeskonna töö: planeerib tellimustööd, määrab ajagraafiku ja leiab ressursid;				X	X	X		X
võtab vastu juhtimisega seotud otsuseid ja vastutab nende täitmise eest;				X	X	X		X
annab arusaadavalt edasi kutsealaseid teadmisi ja oskusi: planeerib ja kavandab juhendamise protsessi, valib juhendamise stiili, arvestab juhendatava vajadusi ja eeldusi;				X	X	X		X
hindab juhendatavate tegevust ja annab konstruktiivset tagasisidet				X	X	X		X
valib moejoonisest lähtuva õmblustehnoloogia mantli, ülerõivajaki (tänavajaki) või jope õmblemiseks;			X		X			X
planeerib töö käigu ja ajakava, määrab tööde järjekorra, arvestades eesolevate tellimustööde mahtu ja tellija vajadusi;			X		X			X
komplekteerib ja valmistab ette vastavalt tööjuhendile või kavandile materjalid, abimaterjalid ja töövahendid;			X		X			X
korraldab ohutu ja käepärase töökoha.			X		X			X

kasutab töös arvutit baasmoodulites „Arvuti põhitõed“, „Interneti põhitõed“, „Tekstitöötlus“, „Tabelitöötlus“ ja standardmoodulites „Esitlus“, „Andmebaasid“ ja „Koostöö internetis“ nõutud tasemel	X	X	X	X	X	X	X	X
kasutab võõrkeelt tasemel A2 komponent „Mõistmine“ erialase dokumentatsiooni lugemiseks;	X	X	X	X	X	X	X	X
kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, siirdub kiirelt ja sujuvalt ühelt tegevuselt teisele;	X	X	X		X			X
hindab tööga kaasnevaid ohufaktoreid ning võtab kasutusele abinõud nende maandamiseks;	X	X	X		X			X
loob head suhted klientide ja kolleegidega: suudab aktiivselt kuulata, toetada ja innustada ja lahendada ettetulevaid probleeme;	X	X	X		X			X
järgib säästva materjalikasutuse põhimõtteid;	X	X	X		X		X	X
tegutseb vastutustundlikult ja eesmärgipäraselt, võttes oma tegevuses arvesse töötervishoiu, keskkonnahoiu ja tööohutuse reegleid;	X	X	X	X	X	X	X	X
arvestab autorikaitse, tarbijakaitsega seotud aspektidega;	X	X	X	X	X	X	X	X
kasutab eesmärgipäraselt kaasaegseid õmblustehnoloogiaid ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid ja võimalusi;	X	X	X	X	X	X	X	X
orienteerub õmblusalases terminoloogias, dokumentatsioonis ja leppemärkides.	X	X	X	X	X	X	X	X

X – tähistatakse, millises moodulis antud kompetentsi tegevusnäitaja omandatust hinnatakse

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
1	Naiste ülerõivaste kavandamine ja kliendi nõustamine	4	Heli Sakk-Hännikäinen, Värdi Soomann, Lembit Miil
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija nõustab tellijat rõivastumisstiili ja rõivakandmise etiketi küsimustes, et leida esteetiline ja sobiv lahendus ning kavandab tellijale sobivad rätseparõivad.		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
36 t	20 t	48 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kaardistab kliendi soovi ja vajaduse ning loob sellest lähtuvalt stiilikaardi erinevates tehnikates, sh arvutiprogramme kasutades Jaotus tundides: teoreetiline töö: 18 praktiline töö: 26 kokku: 44	Kavandab ja loob ülesandest lähtuvalt kliendi stiilikaardi, arvestades kliendi figuuri ja kasutades erinevaid tehnikaid sh IT lahendusi ning esitleb seda kaasõpilastele	1. Põhi ja väikedetailide joonistamine, rõivaste joonistamine 2. Figuuri joonistamine 3. Figuuritüübid 4. Värvitüübid 5. Stiilikaardi koostamise põhitõed 5. Lectra programmi Kaledo kasutamine 6. Erialaste arvutiprogrammide lühitutvustus	loeng joonistamine/värvimine visandamine vaatlus arutelu näitlikustamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Määrab figuuri ja värvitüübi 2. Erinevatele figuuri- ja värvitüüpidele rõivaste joonistamine - figuuri joonis, detailide joonised, värvilised rõivaste joonised 3. Juhendi alusel Lectra programmi Kaledo kasutades etteantud figuurile detailse rõivakomplekti joonistamine			Hindamismeetod: Praktiline töö Tööleht	
Lävend				
Kaardistab kliendi soovi ja vajaduse ning loob sellest lähtuvalt stiilikaardi erinevates tehnikates, sh arvutiprogramme kasutades.				

Hindamisülesanded

Hindamisülesanded ja hindmismeetodid	Hindekriteeriumid
Praktiline töö Tööleht 1. Määrab figuuri ja värvitüübi 2. Erinevatele figuuri- ja värvitüüpidele rõivaste joonistamine - figuuri joonis, detailide joonised, värvilised rõivaste joonised 3. Juhendi alusel Lectra programmi Kaledo kasutades etteantud figuurile detailse rõivakomplekti joonistamine	Mitteeristav hindamine Lävend:
Praktilised tööd	
1. Määrab figuuri ja värvitüübi 2. Erinevatele figuuri- ja värvitüüpidele rõivaste joonistamine - figuuri joonis, detailide joonised, värvilised rõivaste joonised. 3. Lectra programmi Kaledo kasutades etteantud figuurile rõivadetailide ja rõivakomplekti joonistamine.	

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Nõustab ja koostab kliendile garderoobi lähtudes figuuritüübist, riietumisstiilist ja etiketist, kasutab moealast sõnavara ka võõrkeeles Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 10 kokku: 18	Nõustab klienti garderoobi koostamisel, rõivaste ja rõivalisandite kombineerimisel ning põhjendab pakutud lahendusi vajadusel ka võõrkeeles. Koostab juhendi alusel sündmusest ja etiketist lähtuva rõivastuse stiilikaardi ning esitleb ja põhjendab pakutud lahendust	1. Kaasaegsed moesuunad - moeterminid, moeloojad ja moeikoonid. 2. Riietumise stiilid. 3. Riietumise etikett.	näitlikustamine praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Nimetab moekunsti arenguperioode, kaasaegseid moesuundi ja moeloojaid. 2. Nimetab erinevaid riietumisstiile ja lisab need stiilikaardile. 3. Koostab ja joonistab garderoobi erinevate sündmuste puhul, järgides etiketi reegleid.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Ettekanne/esitlus Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend				
Kasutab kliendiga suheldes moetermineid, tutvustab erinevaid riietumisstiile ja etiketi reegleid vastavalt sündmusele.				
Iseseisvad tööd				
Koostab ja joonistab garderoobi erinevate sündmuste puhul, järgides etiketi reegleid.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Digiteerib põhilõikeid ja modelleerib lõiget, vormistab tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades arvutiprogramme ning arhiveerib kliendiraaamatusse Jaotus tundides:	Digiteerib lõikeid ja modelleerib moejoonisest lähtuvalt Lectra programmiga Modaris ning lisab need stiilikaardile (arhiveerib kliendiraaamatusse), selgitab oma tegevust Vormindab arvutis tehnoloogilise töötlemise	1. Tööakna tutvustus 2. Seadistamine, valimine 3. Dokumentide sissetoomine 4. Tekst 5. Mõõtmine 6. Lõigete modelleerimine Lectra programmi abil	praktiline töö näitlikustamine	Mitteeristav

teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 16 kokku: 20	järjestuse alusel skeeme ja jooniseid			
Hindamisülesanne: 1. juhendi alusel Lectra programmi Modaris kasutades ühe toote lõigete digiteerimine ja modelleerimine 2. tehnoloogilise töötlemise järjestuse koostamine digiteeritud toote kohta 3. arvutis toote tehnoloogilise töötlemise järjestuse alusel skeemide ja jooniste vormindamine			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
digiteerib põhilõikeid ja modelleerib lõiget, vormindab tehnoloogilise töötlemise järjestuse kasutades arvutiprogramme ning arhiveerib kliendiraamatusse.				
Praktilised tööd				
Juhendi alusel ühe toote lõigete digiteerimine ja modelleerimine, kasutades Lectra programmi.				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Pildistab visualiseerimise tööprotsessi ja rõivakomplekte, töötleb digitaalselt fotosid ning lisab kliendiraamatusse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 6 iseseisev töö: 10 kokku: 22	Pildistab juhendi alusel visualiseerimise tööprotsessi, rõivakomplekte. Töötleb fotod fototöötlusprogrammi kasutades ning lisab fotod loodud kliendiraamatusse.	1. Käripimine 2. Pööramine 3. Perspektiivi kohendamine 4. Üle ja alavalgustus 5. Värvikõverate kohendamine 6. Värvustasakaal 7. Heledus, kontrastsus, gamma 8. Fotode vähendamine ja suurendamine 9. Fotolt objektide eemaldamine või lisamine 10. Autoriõiguse litsentsi lisamine oma tööle	praktiline töö iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane pildistab ja töötleb iseseisvalt 3 fotot mis vastaks juhendis etteantud kriteeriumitele. Esitleb neid kaasõpilastele.			Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Lävend				
Pildistab juhendi alusel visualiseerimise tööprotsessi, rõivakomplekte Töötleb fotod fototöötlusprogrammi kasutades ning lisab fotod loodud kliendiraamatusse.				
Iseseisvad tööd				
Õpilane pildistab ja töötleb iseseisvalt 3 fotot mis vastaks juhendis etteantud kriteeriumitele. Esitleb neid kaasõpilastele.				
Praktilised tööd				
Fotode tegemine ja töötlemine vastavalt õpetaja poolt antud juhendile.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli hinne kujuneb kõigi teemade juures kirjeldatud hindamiskriteeriumite õpiväljundite saavutamisel. Kõik õpiväljundid on saavutatud lävendi tasemel ja väljendatakse sõnaga "arvestatud" (A). Kui õpiväljundid saavutatakse lävendi tasemest madalamal tasemel, siis on tulemus ebapiisav ehk "mittearvestatud" (MA). Õpilane sooritab järgmised tööd: Kliendi stiilikaardi koostamine mis koosneb: 1. Kliendi temperamendi ja elustiili kirjeldus. 2. Kliendi isikliku värvikaardi koostamine. 3. Kliendi figuuri- ja värvitüübile omaste rõivaste joonistamine- figuuri joonis, detailide joonised, värvilised rõivaste joonised. 4. Kliendile garderoobi koostamine ja joonistamine erinevate sündmuste puhul, järgides etiketi reegleid.</p>
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Manninen, I. Eesti rahvariiete ajalugu. Eesti Rahva Muuseum 2009 Henderson, V. Henshow, P. Enesekindlaks värvide abil Odamees 2006. Tammert, M. Värvõpetus teoorias, Tallinna Tehnikakõrskool, 2000 20/51 Tartotti, M. Riieumise peen kunst, Odamees, 2000 Drudi, E. Pasi, Tizian. Figure drawing for fashion desing. The pepin press.</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
2	Naiste voodriga vesti ja jaki õmblemine individuaaltöona	9	Heli Sakk-Hännikäinen
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija konstrueerib vesti ja jaki lõiked vastavalt figuurilt võetud mõõtudele, õmbleb ja viimistleb tooted kasutades sobivat tehnoloogiat ja järgides tehnoloogilist järjestust, täidab tööohutuse ja kvaliteedinõudeid		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
30 t	65 t	139 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Selgitab välja kliendi soovi, kavandab kliendile rõivategumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraamatusse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 8 kokku: 16	Joonistab kirjelduse järgi erinevaid vesti ja jaki moejooniseid, lisab sobiva materjali, võtab kliendilt vajalikud mõõdud	1. Kliendiga suhtlemine 2. Moejooniste joonistamine kirjelduse järgi 3. Materjalide valik lähtuvalt kliendi figuuri eripärast ja soovitud tootest	Loeng, näitlikustamine, arutelu, iseseisev töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Selgitab moekirjelduse alusel kliendi soovi, kavandab ja joonistab vähemalt kolm vesti ja kolm jaki tegumoodi, lisab sobivad materjalid, põhjendab tegumoe soovitusi.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Selgitab moekirjelduse alusel kliendi soovi, kavandab ja joonistab vähemalt kolm vesti ja kolm jaki tegumoodi, lisab sobivad materjalid, põhjendab tegumoe soovitusi.				
Iseseisvad tööd				
Joonistada kliendi figuurist ja soovist lähtuvalt 3 vesti ning jaki moejoonist leida sobivad värvitoonid ja materjali näidised jooniste juurde				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 11 kokku: 19	Selgitab kliendi soovi, nõustab ja kavandab vähemalt kaks tegumoodi, võtab mõõdud lähtudes autori- ja tarbijakaitsega seotud aspektidega Arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õblemiseks vajamineva kanga koguse ja teenuse hinna, lähtudes töömahukusest	Vesti ja jaki kangad. Abimaterjalid, vahematerjalid, nende sobivus põhikangaga. Voodriga vesti ja jaki kangastest lähtuvad hooldusnõuded	Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Koostada kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga vestide ja jakkide põhjal ülevaate õblemiseks kasutatavatest kangastest ja teha selle põhjal ettekanne klassis.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Nimetab ülesande põhjal voodriga vesti ja jaki õblemiseks kasutatavaid põhimaterjale, kasutades erialast sõnavara, kirjeldab hooldusnõudeid; valib ja nimetab kanganäidiste põhjal sobivaid abi- ja vahematerjale, kirjelda kasutusvaldkondi ja tehnoloogilisi omadusi; valib ülesande alusel tootele furnituuri, põhjendab oma valikuid				
Iseseisvad tööd				
Õpilane koostab kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate voodriga vestide ja jakkide põhjal ülevaate õblemiseks kasutatavatest kangastest				
Praktilised tööd				
Voodriga vesti ja jaki õblemisel kasutatavate erinevate vahematerjalide tehnoloogiliste omaduste praktilised katsetused.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejoonist, kliendi mõtte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 iseseisev töö: 10 kokku: 20	Konstrueerib vesti ja jaki lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades Modelleerib erinevate tegumoodidega tooteid Loetleb juhendi alusel vesti ja jaki detaile ning nimetab toodete detailidele lisatavad õmblusvarud ja vastasmärgid Koostab tootele tehnoloogile järjestuse ja valmimise ajakava	1. Konstrueerimiseks vajalikud mõõdud ja avaruslisad 2. Vesti lõike konstrueerimine, modelleerimine vastavalt moejoonisele 3. Jaki lõike konstrueerimine, modelleerimine vastavalt moejoonisele 4. Detailide nimetused 5. Tehnoloogilise töötlemise järjestuse koostamine 6. Ajakava	Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Võtab figuurilt mõtte, konstrueerib vesti ja jaki lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri			Hindamismeetod: Praktiline töö	

iseärasusi arvestades, modelleerib erinevate tegumoodidega naiste veste ja jakke
Lävend
Võtab figuurilt mõõte, konstrueerib vesti ja jaki lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades, modelleerib erinevate tegumoodidega naiste veste ja jakke.
Iseseisvad tööd
Konstrueerib tööjuhendi alusel vesti ja jaki lõike vastavalt figuurilt võetud mõõtudele. Modelleerib vesti lõike vastavalt kliendi soovile ja moejoonisele. Koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja paneb paika ajakava
Praktilised tööd
Võtab kliendilt mõõdud, konstrueerib ja modelleerib tooted

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale, järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 9 iseseisev töö: 6 kokku: 19	Selgitab juhendi alusel vesti ja jaki lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid, paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked. Nimetab juhendi alusel tugevdamist vajavad vesti ja jaki detailid ning selgitab nende juurdelõikamise põhimõtteid. Lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale. Järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid	1. Kangale paigutus 2. Vajalikud õmblusvarud ja vastasmärgid 3. Tugevduskangaga juurdelõikus 4. Dubleerimine, pidepaela kinnitamine	Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Lõigete kangale paigutamine ja vajalike õmblusvarude ning vastasmärkide märkimine, juurdelõikuse teostamine, abimaterjalide juurdelõikus, detailide kuumniiske töötlemine.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend				
Lõigete kangale paigutamine ja vajalike õmblusvarude ning vastasmärkide märkimine, juurdelõikuse teostamine, abimaterjalide juurdelõikus, detailide kuumniiske töötlemine.				
Iseseisvad tööd				
Koostada M 1:4 toodete kangale paigutused				
Praktilised tööd				
Lõigete kangale paigutamine ja vajalike õmblusvarude ning vastasmärkide märkimine, abimaterjalide juurdelõikus, detailide kuumniiske töötlemine				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
--------------	----------------------	------------------	-----------

<p>Õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid</p> <p>Jaotus tundides: praktiline töö: 112 iseseisev töö: 12 kokku: 124</p>	<p>Õmbleb kliendile vesti ja jaki kasutades ratsionaalseid töövõtteid</p> <p>Järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid</p> <p>Teeb kliendile proovi, viib sisse parandused ning põhjendab paranduste vajadust</p>	<p>1. Toodete valmistamine prooviks, kliendile proovi tegemine, varrukate töötlemine ja tootele ühendamine, prooviparandused, rõiva õmblemine ja kuumniiske töötlemine.</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Õpilane lõikab välja kliendi tellimusel vesti ja jaki põhi- voodri- ning tugevdusdetailid ja teostab esialgse kuumniiske töötlemise; õmbleb ja viimistleb kliendile tooted kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid, teostab proove ja prooviparandusi ning põhjendab nende vajadust. Annab koos juhendajaga hinnangu oma töö kvaliteedile</p>		<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö</p>	
<p>Lävend</p>			
<p>Õpilane lõikab välja kliendi tellimusel vesti ja jaki põhi- voodri- ning tugevdusdetailid ja teostab esialgse kuumniiske töötlemise; õmbleb ja viimistleb kliendile tooted kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid, teostab proove ja prooviparandusi ning põhjendab nende vajadust. Annab koos juhendajaga hinnangu oma töö kvaliteedile.</p>			
<p>Iseseisvad tööd</p>			
<p>Prooviks ettevalmistused, prooviparanduste märkimine, vaheetappide teostamine</p>			
<p>Praktilised tööd</p>			
<p>Vesti ja jaki õmblemine</p>			

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks ja hindab rõiva istuvust, annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks</p> <p>Jaotus tundides: praktiline töö: 4 kokku: 4</p>	<p>Annab hinnangu töö kvaliteedile.</p> <p>Teostab lõppviimistluse ja pakkimise</p>	<p>1. Lõppviimistlus 2. Furnituur 3. Toote pakendamine</p>	<p>Näitlikustamine, enesehindamine, iseseisev töö</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Teostab lõppviimistluse vestile ja jakile, hindab toodete istuvust kliendi seljas ja teavitab klienti toodete hooldusjuhustest, pakendab tooted kliendile üleandmiseks.</p>			<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö</p>	
<p>Lävend</p>				
<p>Annab hinnangu töö kvaliteedile. Teostab lõppviimistluse ja pakkimise.</p>				
<p>Iseseisvad tööd</p>				

Pakendamise läbimõtlemine
Praktika
Lõpp- pressimine, kliendi seljas istuvuse kontroll

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks Jaotus tundides: praktiline töö: 14 iseseisev töö: 18 kokku: 32	Teostab kliendi soovist lähtuvalt parandustöid	1. Vesti parandamine, kehaosa laiemale/kitsamaks tegemine, voodri välja vahetamine 2. Jaki parandamine, kehaosa, varrukate kitsamaks /laiemale tegemine, pikemaks/ lühemaks tegemine, taskute parandamine, krae ja kinnise uuendamine, voodri vahetus	Loeng, näitlikustamine, arutelu, iseseisev töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Toote parandamine/muutmine vastavalt kliendi soovile, kasutades ennastsäästvaid töövõtteid.			Hindamismeetod: Analüüs	
Lävend				
Toote parandamine/muutmine vastavalt kliendi soovile, kasutades ennastsäästvaid töövõtteid.				
Iseseisvad tööd				
Märkmete ja näidiste tegemine				
Praktilised tööd				
Parandustööde teostamine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud iseseisvatest tööddest: <ul style="list-style-type: none"> • kliendi mõtudega vesti ja jaki konstrueerimine ja modelleerimine • 3 erineva vesti ja jaki tegumoe joonistamine, rõivalisandite ning põhi-, voodri-, abi- ja vahematerjalide valimine • vesti ja jaki valmistamise ajakava koostamine • vesti ja jaki töötlemise kavandi (moejoonis, moekirjeldus, tehnoloogiline järjestus, tehnoloogilised skeemid) koostamine • töötulemuste analüüs ja praktilistest tööddest: <ul style="list-style-type: none"> • kliendile vesti ja jaki õmblemine (kliendilt mõtude võtmine, lõigete konstrueerimine ja modelleerimine, toodete õmblemine, proovide teostamine, lõppviimistlus, kvaliteedi kontrollimine ja hinnangu andmine oma tööle)
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	K. Sock O. Soone "Õmbleme ise" Liivia Kivilo "Õmblemine" Liivia Kivilo "Õmbleme veel"

"TAILORING, a step-by-step guide to creating beautiful customized garments"
Ajakiri "Rundschau"
Ajakiri "Ателье"

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
3	Naiste mantli õmblemine individuaaltööna	20	Heli Sakk-Hännikäinen
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija konstrueerib mantli lõiked vastavalt figuurilt võetud mõõtudele, õmbleb ja viimistleb tooted kasutades sobivat tehnoloogiat ja järgides tehnoloogilist järjestust, täidab tööohutuse ja kvaliteedinõudeid		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
56 t	111 t	353 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Selgitab välja kliendi soovi, kavandab kliendile rõivategumoe ja nõustab materjalide valikul, vormistab moejoonise ja tellimuse kliendiraamatusse Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 iseseisev töö: 6 kokku: 20	Selgitab kliendi soovi, nõustab ja kavandab vähemalt kaks tegumoodi, võtab mõõdud lähtudes autori- ja tarbijakaitsega seotud aspektidega. Arvutab tellimustöö eripärast lähtuvalt õmblemiseks vajamineva kanga koguse ja teenuse hinna, lähtudes töömahukusest	1. Kliendiga suhtlemine 2. Moejooniste joonistamine kirjelduse järgi 3. Materjalide valik lähtuvalt kliendi figuuri eripärast ja soovitud tootest	Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Selgitab moekirjelduse alusel kliendi soovi, kavandab ja joonistab vähemalt kolm mantli tegumoodi, lisab sobivad materjalid, põhjendab tegumoe soovitusi

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Arutus
Suuline esitus
Enesehindamine

Lävend

Selgitab moekirjelduse alusel kliendi soovi, kavandab ja joonistab vähemalt kolm mantli tegumoodi, lisab sobivad materjalid, põhjendab tegumoe soovitusi

Iseseisvad tööd

Joonistab kliendi figuuri ja soovist lähtuvalt 3 mantli moejuonist. Leiab sobivad värvitoonid ja materjali näidised juurde

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Valib kangad ja abimaterjalid rõiva valmistamiseks lähtudes nende omavahelisest sobivusest, tehnoloogilistest omadustest ning hooldustingimustest</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 iseseisev töö: 12 kokku: 20</p>	<p>Oskab soovitada lähtuvalt kliendi vajadusest ja isikupärasest tootele vastavaid kangaid ja abimaterjale</p> <p>Tunneb kangaste hooldusnõudeid ja oskab neid kliendile selgitada</p>	<p>1. Mantli kangad.</p> <p>2. Abimaterjalid, vahematerjalid, nende sobivus põhikangaga.</p> <p>3. Mantli kangastest lähtuvad hooldusnõuded</p>	<p>Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Koostab kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate mantli põhjal ülevaate õblemiseks kasutatavatest kangastest ja teeb selle põhjal ettekanne klassis</p>		<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Suuline esitus Probleemsituatsiooni lahendamine</p>		
<p>Lävend</p>				
<p>Nimetab ülesande põhjal mantlite õblemiseks kasutatavaid põhimaterjale, kasutades erialast sõnavara, kirjeldab hooldusnõudeid; valib ja nimetab kanganaidiste põhjal sobivaid abi- ja vahematerjale, kirjeldab kasutusvaldkondi ja tehnoloogilisi omadusi; valib ülesande alusel tootele furnituuri, põhjendab oma valikuid.</p>				
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>Õpilane koostab kirjalikult juhendi alusel kaupluses müüdavate mantlite põhjal ülevaate õblemiseks kasutatavatest kangastest.</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>Mantli õblemisel kasutatavate erinevate vahematerjalide tehnoloogiliste omaduste praktilised katsetused.</p>				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Konstrueerib ja modelleerib lõiked järgides moejuonist, kliendi mõtte ja kehaproportsioone ning koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja ajakava</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 16 praktiline töö: 60 iseseisev töö: 24 kokku: 100</p>	<p>Konstrueerib mantli lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades</p> <p>Modelleerib erinevate tegumoodidega tooteid; loetleb juhendi alusel mantli detaile ning nimetab toodete detailidele lisatavad õmblusvarud ja vastasmärgid</p> <p>Koostab tootele tehnoloogilise järjestuse ja valmimise ajakava</p> <p>Õmbleb tööjuhendi järgi erinevaid tootesõlmi</p>	<p>1. Konstrueerimiseks vajalikud mõõdud ja avaruslisad</p> <p>2. Mantli lõike konstrueerimine, modelleerimine vastavalt moejuonisele</p> <p>3. Detailide nimetused</p> <p>4. Tehnoloogilise töötlemise järjestuse koostamine</p> <p>5. Tootesõlmede tehnoloogia (tõmblukuga-, küljeõmblustesse- ning voodriga pealeõmmeldud taskute töötlemine, salakinniste (sh tõmblukuga) töötlemine, allääre töötlemine, mahapööratava krae ja kapuutsi õmblemine ja kaelakaarega ühendamine)</p> <p>5. Ajakava</p>	<p>Interaktiivne loeng, näidiste demonstratsioon, iseseisev töö, enesehindamine</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne: Võtab figuurilt mõõte, konstrueerib mantli lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades, modelleerib erinevate tegumoodidega naiste mantleid, esitab ömmeldud tootesõlmed	Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö
Lävend	
Võtab figuurilt mõõte, konstrueerib mantli lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades, modelleerib erinevate tegumoodidega naiste mantleid. Õmbleb tööjuhendi järgi erinevaid tootesõlmi (taskud, salakinnised, mahapööratav krae, kapuuts)	
Iseseisvad tööd	
Konstrueerib tööjuhendi alusel mantli lõike vastavalt figuurilt võetud mõõtudele. Modelleerib mantli lõike vastavalt kliendi soovile ja moejoonisele. Koostab tehnoloogilise töötlemise järjestuse ja paneb paika ajakava	
Praktilised tööd	
Kliendilt mõõdude võtmine, mantli konstrueerimine ja modelleerimine Tõmblukuga-, küljeõmblustesse- ning voodriga pealeõmmeldud taskute töötlemine Salakinniste (sh tõmblukuga) töötlemine Mantli allääre töötlemine Mahapööratava krae ja kapuutsi töötlemine ning ühendamine kaelakaarega	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked ning lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale, järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 14 iseseisev töö: 12 kokku: 30	Selgitab juhendi alusel mantli lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid, paigutab ettevalmistatud kangale ratsionaalselt lõiked Nimetab juhendi alusel tugevdamist vajavad mantli detailid ning selgitab nende juurdelõikamise põhimõtteid Lõikab detailid vastavalt juurdelõikusplaanile ja õmblustehnoloogiale Järgib töökeskkonnaohutuse nõudeid	1. Kangale paigutus 2. Vajalikud õmblusvarud ja vastasmärgid 3. Tugevduskanga juurdelõikus 4. Dubleerimine, pidepaela kinnitamine	Loeng, näitlikustamine, arutelu, praktiline töö, iseseisev töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Paigutab lõiked kangale ja märgib vajalikud õmblusvarud ning vastasmärgid, lõikab välja põhi-, voodri- ja tugevdusdetailid, teostab esialgse kuumniiske töötlemise.		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö		
Lävend				
Paigutab lõiked kangale ja märgib vajalikud õmblusvarud ning vastasmärgid, lõikab välja kliendi tellimusel mantli põhi-, voodri- ja tugevdusdetailid, teostab esialgse kuumniiske töötlemise.				
Iseseisvad tööd				
Koostab lõigete kangale paigutused M1:4				
Praktilised tööd				
Lõigete kangale paigutamine ja vajalike õmblusvarude ning vastasmärkide märkimine Juurdelõikuse teostamine Detailide esialgne kuumniiske töötlemine				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Õmbleb, teeb rõivaproove ja prooviparandusi ning viimistleb rõivaid kasutades töös efektiivseid töövõtteid, järgides ajakava ja tööohutusnõudeid</p> <p>Jaotus tundides: praktiline töö: 253 iseseisev töö: 45 kokku: 298</p>	<p>Õmbleb kliendile mantli kasutades ratsionaalseid töövõtteid järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid</p> <p>Teeb kliendile proovi, viib sisse parandused ning põhjendab paranduste vajadust</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toodete valmistamine prooviks 2. Kliendile proovi tegemine 3. Varrukate töötlemine ja tootele ühendamine 4. Prooviparandused 5. Rõiva õmblemine ja kuumniiske töötlemine 	<p>loeng, iseseisev töö, praktiline töö, enesehindamine, analüüs</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Õmbleb ja viimistleb kliendile mantli kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid, teostab proove ja prooviparandusi ning põhjendab nende vajadust. Annab koos juhendajaga hinnangu oma töö kvaliteedile.</p>			<p>Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö</p>	
<p>Lävend</p>				
<p>Õmbleb ja viimistleb kliendile mantli kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid, teostab proove ja prooviparandusi ning põhjendab nende vajadust. Annab koos juhendajaga hinnangu oma töö kvaliteedile.</p>				
<p>Iseseisvad tööd</p>				
<p>Ettevalmistab toote proovideks</p>				
<p>Praktilised tööd</p>				
<p>1. Mantli õmblemine ja viimistlemine 2. Proovide ning prooviparanduste teostamine</p>				

Õpiväljund 6	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Valmistab rõiva ette kliendile üleandmiseks ja hindab rõiva istuvust, annab soovitusi edaspidiseks rõivahoolduseks</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 kokku: 14</p>	<p>Annab hinnangu töö kvaliteedile; teostab lõppviimistluse ja pakkimise</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lõppviimistlus 2. Furnituur 3. Toote pakendamine 	<p>Loeng, iseseisev töö, praktiline töö, enesehindamine, analüüs</p>	<p>Mitteeristav</p>
<p>Hindamisülesanne: Teostab lõppviimistluse mantlile, hindab toodete istuvust kliendi seljas ja teavitab klienti toodete hooldusjuhustest, pakendab tooted kliendile üleandmiseks.</p>			<p>Hindamismeetod: Praktiline töö Probleemsituatsiooni lahendamine</p>	
<p>Lävend</p>				

Teostab lõppviimistluse mantlile, hindab toodete istuvust kliendi seljas ja teavitab klienti toodete hooldusjuhistest, pakendab mantli kliendile üleandmiseks.

Praktilised tööd

Mantli lõpp-pressimine Kliendi seljas istuvuse kontroll. Toote pakendamine kliendile üleandmiseks.

Õpiväljund 7	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Hindab valmisrõiva kohandamise võimalust ning vastavalt sellele kohandab või parandab rõiva kliendile sobivaks Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 16 iseseisev töö: 12 kokku: 38	Teostab kliendi soovist lähtuvalt parandustöid	1. Mantli parandamine, toote laiemaks/kitsamaks tegemine, varrukate kitsamaks /laiemaks tegemine, pikemaks/ lühemaks tegemine, taskute parandamine, krae ja kinnise uuendamine, voodri vahetus	Loeng, näitlikustamine, praktiline töö, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Parandab/muudab tooted vastavalt kliendi soovile, kasutades ennastsäästvaid töövõtteid.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Analüüs	
Lävend				
Parandab/muudab tooted vastavalt kliendi soovile, kasutades ennastsäästvaid töövõtteid.				
Iseseisvad tööd				
Teeb näidised				
Praktilised tööd				
Parandustööde teostamine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli hinne kujuneb kõigi teemade juures kirjeldatud hindamiskriteeriumite õpiväljundite saavutamisel. Kõik õpiväljundid on saavutatud lävendi tasemel ja väljendatakse sõnaga „arvestatud“ (A). Kui õpiväljundid saavutatakse lävendi tasemest madalamal tasemel, siis on tulemus ebapiisav ehk „mittearvestatud“ (MA). Õpilane sooritab järgmised tööd: Kliendi stiilikaardi koostamine mis koosneb: 1. Kliendi temperamendi ja elustiili kirjeldus. 2. Kliendi isikliku värvikaardi koostamine. 3. Kliendi figuuri- ja värvitüübile omaste rõivaste joonistamine - figuuri joonis, detailide joonised, värvilised rõivaste joonised. 4. Kliendile garderoobi koostamine ja joonistamine erinevate sündmuste puhul, järgides etiketi reegleid.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Manninen, I. Eesti rahvariiete ajalugu. Eesti Rahva Muuseum 2009

Henderson, V. Henslow, P. Enesekindlaks värvide abil Odamees 2006.
Tammert, M. Värvioõpetus teoorias, Tallinna Tehnikakõrskool, 2000
Tartotti, M. Riietumise peen kunst, Odamees, 2000
Drudi, E. Pasi, Tizian. Figure drawing for fashion desing. The pepin press.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
4	Ettevõtlus	4	Heli Sakk-Hännikäinen, Ille Kukk, Riina Tomast
Nõuded mooduli alustamiseks	Õppija on läbinud baasmooduli "Karjääri planeerimise ja ettevõtluse alused"		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilasel on valmisolek (teadmised, oskused, hoiakud) olla ettevõtlik töötaja ja luua ning juhtida ettevõtet õmblustöö ja iluteeninduse valdkonnas.		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
86 t	40 t	52 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Koostab ja hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda Jaotus tundides: teoreetiline töö: 56 praktiline töö: 24 iseseisev töö: 24 kokku: 104	Analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast; Analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda; Analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust, arvestades sihtturgu ja ettevõtluskeskkonda; Koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest	Ettevõtte; Ettevõtlus; 1. Ettevõtja 2. Ettevõtlikkus 3. Ettevõtluskeskkond 4. Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele 5. Äriidee 6. Meeskonnatöö	Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhisest. Kohtumine ettevõtjaga (rühmatöö). Õppekäik ettevõttesse. Töövarjuna ettevõttes. Intervjuu ettevõtjaga (rühmatöö). Mõistekaart rühmatööna. Äriidee koostamine ja esitlemine rühmatööna. Analüüsimeetodid (SWOT, PESTLE, juhtumianalüüs)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Struktureeritud aruande meeskonnatööna teemal: Mina, minu eriala ja ettevõtlus 5 aasta pärast (vorm, meedium vaba) 2. Meeskonnatöö analüüs ja hinnang 3. Struktureeritud aruande (nt poster) esitus meeskonnatööna 4. Äriidee koostamine meeskonnatööna			Hindamiseetod: Rühmatöö Iseseisev töö Enesehindamine	

Lävend
Õpilane orienteerub ettevõtluskeskkonnas, oskab hinnata oma võimeid ja võimalusi ettevõtjana, on sooritanud iseseisvad tööd ning täitnud hindamisülesanded.
Iseseisvad tööd
1. Eneseanalüüs: minu võimalused tegutsemiseks ettevõtjana või ettevõtliku töötajana lähtudes õpitava eriala ettevõtluskeskkonnast. 2. Valdkonna ettevõtte ärimudeli toimimise kirjeldamine juhendi alusel. 3. Äriidee valideerimine meeskonnatöona.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 14 kokku: 24	Analüüsib meeskonnatöona sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest Koostab meeskonnatöona turundustegevuste plaani teenuste ja toodete müügiks Autori ja tarbija kaitse	1. Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal. 2. Konkurents. 3. Klient, kliendisegmendid. 4. Turunduseesmärgid. 5. Turundusmeetmestik. 6. Turuanalüüs.	Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: sihtrühma analüüsimine. Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: turundustegevuste plaan.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Valitud äriidee turundusplaani koostamine ja selle esitus rühmatöona: Sihtrühmade kirjeldus ja turundustegevuste plaan finantsiliselt ja ajaliselt struktureerituna.			Hindamismeetod: Praktiline töö Suuline esitus	
Lävend				
Kirjalikult koostatud struktureeritud turundusplaani valitud äriideele.				
Praktilised tööd				
Turundusplaani koostamine valitud äriideele rühmatöona.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Mõistab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 6 kokku: 22	Koostab meeskonnatöona ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist Hindab meeskonnatöona erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast Kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast	1. Majandusarvestuse põhialused (eelarved, kasumiaruanne, bilanss). 2. Püsi- ja muutuvkulud. 3. Omahinna arvestus. 4. Ressursside jaotus ja efektiivsus. 5. Äri finantseerimine ja riskid. 6. Äriseadustik, raamatupidamise seadus, võlaõigusseadus.	Juhtumiuuring meeskonnatöona: reaalse ettevõtte finantsanalüüs: tuludkulud, bilanss, rahavood, suhtarvud ja nende tähendus. Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognos, kasumiplaan ja bilanss	Mitteeristav

			lähtuvalt valitud äriideest. Mõistekaart: ettevõtte finantseerimisvõimalused
Hindamisülesanne: Kompleksülesanne meeskonnatööna: investeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognos, kasumiplaan, bilansiprognos äriplaani osana.		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Analüüs	
Lävend			
Meeskonnatööna on valminud ja esitatud äriplaani finantsosa.			
Iseseisvad tööd			
Valdkonna ettevõtte finantsnäitajate analüüs rühmatööna.			
Praktilised tööd			
Äriplaani finantsosa koostamine rühmatööna			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kavandab ettevõtte asutamise õpitavas valdkonnas lähtudes äriideest ja ettevõtluskeskkonnast. Korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelid ja äriplaani Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 4 iseseisev töö: 6 kokku: 16	Koostab ärimudeli meeskonnatööna lähtudes äriideest ja valitud strateegiast Kavandab ettevõtte asutamise protsessi, lähtudes äriseadustikust Kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest Koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelid, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast Hindab meeskonnatööna juhendamisel ettevõtte tasuvust lähtuvalt ärimudelid	1. Ärimudelid. 2. Ettevõtlusvormid. 3. Ettevõtte asutamine. 4. Meeskond, partnerid, kompetentsid. 5. Juhtimine: aruandlus, kontroll, delegeerimine, rollijaotus.	Ärimudeli koostamine meeskonnatööna juhendi alusel. Protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Kompleksülesanne meeskonnatööna: ärimudel, protsessikirjeldus ettevõtte asutamisest ja tasuvusanalüüs. 2. Esitlus meeskonnatööna: ärimudel ja ettevõtte/äriidee tasuvus.		Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Analüüs		
Lävend				
Õpilane oskab koostada ja esitleda valitud äriidee ärimudelit nii suuliselt lühivormis kui presentatsioonina.				
Iseseisvad tööd				
Juhtumi analüüs juhendi alusel: ärimudeli innovatsioon.				

Praktilised tööd
Ärimudeli presentatsiooni koostamine meeskonnatööna.

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kasutab oma õigusi ja täidab kohustusi igapäevasel tegutsemisel Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 2 iseseisev töö: 4 kokku: 12	Loetleb ja selgitab iseseisvalt tööandja ja töötajate põhilisi õigusi ning kohustusi ohutu töökeskkonna tagamisel ja selgitab riskianalüüsi olemust; Kasutab iseseisvalt elektroonilist töölepinguseadust töölepingu sõlmimisel, tööaja ja puhkuse korraldamisel; Analüüsib iseseisvalt töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi töötaja ja ettevõtja vaatest; Analüüsib meeskonnatööna töötaja õigusi, kohustusi ja vastutust käsitlevaid organisatsioonisiseseid dokumente; Kirjeldab iseseisvalt asjaajamise ja dokumendihalduse tähtsust organisatsioonis	2. TÖÖSEADUSANDLUS 2.1. Lepingulised suhted töö tegemisel. 2.1.2. Käsunduslepingu, töövõtulepingu ja töölepingu sõlmimine, sisu, lõpetamine ning nende omavaheline võrdlemine. 2.2. Töökorraldus 2.2.1. Organisatsiooni töökorralduslikud dokumendid. 2.2.2. Töötaja õigused, kohustused, vastutus. 2.2.3. Töö- ja puhkeaeg ja selle korraldus. 2.2.4. Puhkuse korraldamine ja tasustamine. 2.3. Töö tasustamine ja sotsiaalsed tagatised. 2.3.1. Töötasu ja töövõimetuse hüvitise arvutamine. 2.3.2. Töötasu maksmise kord.	Ärimudeli koostamine meeskonnatööna juhendi alusel. Protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest.	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Käsunduslepingu, töövõtulepingu ja töölepingu erinevuste kaardistamine.

Hindamismeetod:

Iseseisev töö

Lävend

Õppija oskab analüüsida töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu põhilisi erinevusi töötaja ja ettevõtja vaatest.

Iseseisvad tööd

Käsunduslepingu, töövõtulepingu ja töölepingu erinevuste kaardistamine.

Praktilised tööd

Rühmatööna tööseadusandluse kaasuse lahendamine.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli õpiväljundite saavutatust hinnatakse mitteeristavalt. Õppija on omandanud mooduli õpiväljundid hindamiskriteeriumitega määratud tasemel ja hindamisel on tulemuseks arvestatud (A), kui õpilane on sooritanud kõik hindamisülesanded sh iseseisva töö nõuetekohaselt ja tähtaegselt.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Mägi, J. Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused (2011) http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettev6tlus_2011%20tekst.pdf Teder, J., Varendi, M. (2008) Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine. HTM, SA Innove Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik- käsiraamat.

Atlex, Kärnsna, O. (2009) Pisiettevõtja käsiraamat, Kirjastus Ilo
Zeiger, P. (2013). Vajalikke teadmisi ettevõtlusest.
E-õpik. TLÜ <http://ettevotlusope.weebly.com/>
Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) Ärimudeli generatsioon. Rahvusraamatukogu kirjastus Äriseadustik <https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv>
Ettevõtjaportaali <http://www.rik.ee/et/ettevotjaportaali> SEB Alustav ettevõtja <http://www.seb.ee/ariklient/alustav-ettevotja>
Eesti.ee <https://www.eesti.ee>
EAS <http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringimine/>
iPlanner <http://www.iplanner.net/business-financial/online/start.aspx?country=ee>
Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) Majandusõpik gümnaasiumile.
Junior Achievement Eesti SA Eamets, R jt (2012) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni,
SA Teadlik Valik TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) Ettevõtlikkusest ettevõtlikkuseni töövihik <https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
5	Praktika	14	Pille Nurmborg
Nõuded mooduli alustamiseks	Õppija on läbinud ettevõtluse mooduli ÕV1, ÕV4, ÕV5		
Mooduli eesmärk	Õpilane planeerib oma tööd õmblusettevõttes, rakendab omandatud õmblusalaseid teadmisi ja oskusi töökeskonnas meeskonnaliikmena, järgib kvaliteedinõudeid ja ajakava		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktika	
6 t	34 t	324 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
Planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 iseseisev töö: 6 kokku: 10	Analüüsib iseseisvalt enda isiksust ja kirjeldab oma tugevusi ja nõrkusi; Annab hinnangu oma kutse, erialasele ja ametialasele ettevalmistusele ning enda rakendamise võimaluste kohta tööturul; Koostab iseseisvalt elektroonilisi kandideerimise dokumente - CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus -, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast; Koostab vastavalt praktikajuhendile praktikaleasumiseks vajalikud dokumendid; Seab sisse praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtavad tööalased ülesanded; Kasutab keerukates ja muutuvates suhtlemissituatsioonile sobivat verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemist	1. Praktikakorraldus koolis 2. Praktika dokumendid 3. Praktikaülesande eesmärgi püstitamine 4. Karjääriplaneerimine 5. Eneseanalüüs karjääri planeerimisel 6. Kutse, eri- ja ametialase ettevalmistuse nõuded valdkonna ametialas CV, selle eri liigid. Kaaskiri. Motivatsioonikiri. Avaldus. 7. Suhtlemise olemus 8. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine 9. Dokumentide loomine. 10. E-kirjavahetus ja digi-allkirjastamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Individaalse praktikaülesande eesmärgi püstitamine, elektroonilisi kandideerimis dokumente - CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus -, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast.
Käsitletud karjääri planeerimise ja ettevõtluse alused mooduli ÕV1, ÕV4, ÕV5

Hindamismeetod:

Iseseisev töö

Lävend

Koostab vastavalt praktikajuhendile praktikaleasumiseks vajalikud dokumendid;
Seab sisse praktikapäeviku, kus kirjeldab praktika käigus tehtavad tööalased ülesanded.

Iseseisvad tööd

Individuaalse praktikaülesande eesmärgi püstitamine, elektroonilisi kandideerimis dokumente - CV, motivatsioonikiri, sooviavaldus -, lähtudes dokumentide vormistamise heast tavast.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
Töötab praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, kasutab töötamisel efektiivseid ja ohutuid töövõtteid, täidab kvaliteedinõudeid ning ajakava Jaotus tundides: praktika: 320 kokku: 320	Osaleb töökohal tööohutusosalasel juhendamisel, kirjeldab praktika aruandes selle sisu ja vajadust ning kinnitab seda ettevõttes sätestatud korra kohaselt; Õmbleb viimistleb tootesõlmi ja tooteid individuaaltööna; Rakendab õmblemisel ja viimistlemisel efektiivsed töövõtted, täidab kvaliteedinõudeid, ajakava ja tööohutusnõudeid	1. Praktika ettevõtte töökorraldus 2. Praktika ettevõtte tööohutusnõuded 3. Praktika ettevõtte kasutatavad tehnoloogilised kaardid 4. Suhtlemise olemus 5. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktiline töö õmblusettevõttes		Hindamismeetod: Analüüs Probleemsituatsiooni lahendamine	
Lävend			
Õmbleb viimistleb tootesõlmi ja tooteid individuaaltööna; Rakendab õmblemisel ja viimistlemisel efektiivsed töövõtted, täidab kvaliteedinõudeid, ajakava ja tööohutusnõudeid.			
Praktika			
Praktika sooritamine ettevõttes.			

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
Planeerib ja kavandab juhendamise protsessi, arvestab juhendavatega ning annab tagasisidet Jaotus tundides: praktika: 4 iseseisev töö: 6 kokku: 10	Juhendab kaasõpilast, aitab probleemide lahendamisel, on julgustav ja toetav jälgib kaasõpilast erialaste tööülesannete täitmisel, jätkusuutlikult sekkudes ja juhendades; Tagasisidet andes motiveerib ja innustab kaasõpilasi; Lahendab positiivse ja konstruktiivse tööõhkkonna loomise ülesande juhendi alusel	1. Tagasiside käigus kaasõpilaste motiveerimise ülesande lahendamine. 2. Juhendaja ülesanded, rollid, vastutus ja kohustused. 3. Juhendaja sotsiaalsed pädevused. 4. Juhendatava ootused. 5. Koostööoskuste rakendamine juhendamise protsessis. 6. Juhendamise protsess ja selle olemus. Juhendamise ja mentorluse olemus. Uue töötaja ja praktikandi juhendamine.	Mitteeristav
Hindamismeetod: Enesehindamine			

Lävend
Õpilane lahendab positiivse ja konstruktiivse tööõhkkonna loomise ülesande juhendi alusel.
Iseseisvad tööd
Koostab praktikaaruande vastavalt õpetaja poolt antud juhendile. Koostab praktika kaitsmiseks esitluse, kasutades IT vahendeid

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Täidab praktikapäeviku kogu praktikaperioodi vältel ning praktika lõppedes koostab praktika aruande Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 iseseisev töö: 22 kokku: 24	Täidab igapäevaselt tehtud tööde kohta praktikapäevikut vastavalt praktikajuhendile; Analüüsib enda toimetulekut päevaste tööülesannetega, hindab kogemust läbi enesehinnangu; Analüüsib arendamist vajavaid aspekte, fikseerib praktika aruandes Koostab ja esitleb juhendi alusel praktika aruande	1. Praktika aruande koostamine/analüüs 2. Aktiivne kuulamine 3. Erinevad käitumisviisid	Analüüs, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Praktika aruande koostamine ja kaitsmine. Käsitatud karjääri planeerimise ja ettevõtluse alused mooduli ÕV5			Hindamismeetod: Iseseisev töö Suuline esitus Enesehindamine Analüüs	
Lävend				
Praktikaaruanne ja esitus on koostatud elektrooniliselt, korrektses õppekeeles, vormistatud vastavalt esitatud nõuetele; sisaldab: ettevõtte lühitutvustus, praktika perioodi jooksul teostatud tööde loetelu, eneseanalüüsi, praktikajuhendaja hinnangut, praktikaaruanne on esitletud kaasõpilastele.				
Iseseisvad tööd				
Koostab praktikaaruande vastavalt õpetaja poolt antud juhendile. Koostab praktika kaitsmiseks esitluse, kasutades IT vahendeid.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Praktikaaruanne ja esitus on koostatud elektrooniliselt, korrektses õppekeeles, vormistatud vastavalt esitatud nõuetele; Sisaldab: ettevõtte lühitutvustus, praktika perioodi jooksul teostatud tööde loetelu, eneseanalüüsi, praktikajuhendaja hinnangut, praktikaaruanne on esitletud kaasõpilastele
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	keskhariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
6	Ettevõtlusõppe baasmoodul	6	Heli Sakk-Hännikäinen, Ille Kukk
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane on omandanud pädevuse (teadmised, oskused ja hoiakud), mis võimaldab tal olla ettevõtlik töötaja ning luua ja juhtida ettevõtet õpitavas valdkonnas		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
60 t	36 t	60 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
1. hindab ärivõimalusi, arvestades iseenda eeldusi ja ettevõtluskeskkonda Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 9 kokku: 39	1. analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast 2. analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda 3. analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust, arvestades sihtturgu ja ettevõtlus-keskkonda 4. koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest	1. ETTEVÕTLUSKESKKOND Ettevõtte. Ettevõtlus. Ettevõtja. Ettevõtlikkus. Ettevõtluskeskkond. Kultuuridevaheliste erinevuste mõju ettevõttele. Äriidee. Ärimudelid. Meeskonnatöö	Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhisest . Kohtumine ettevõtjaga (rühmatöö). Õppekäik ettevõttesse Töövarjuna ettevõttes Intervjuu ettevõtjaga (rühmatöö). Lood (sh videod) ettevõtetest ja ettevõtjatest. Mõistekaart rühmatööna. Ajurünnak. Videolugu (video-, foto-reportaaž ettevõtetest rühmatööna. Ideekaart: äriidee õpitavas valdkonnas. Ärimudeli koostamine ja esitlemine rühmatööna. Analüüsimeetodid (SWOT, PESTLE,	Mitteeristav

	juhtumianalüüs)
Hindamisülesanne: 1. Struktureeritud aruanne ja selle esitlus rühmatööna: Ettevõtte kirjeldus, huvigrupid ja keskkond (vorm, meedium vaba), meeskonnatöö analüüs ja hinnang 2. Individuaalne SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana 3. Kompleksülesanne: Äriidee ja selle analüüs (turg, makrokeskkond) 4. Kompleksülesanne: Ärimudeli koostamine ja esitlus	Hindamismeetod: Rühmatöö Ülesanne/harjutus Analüüs Ettekanne/esitlus
Lävend	
1. analüüsib enda võimalusi ettevõtjana või ettevõtliku töötajana, lähtudes vajalikest ressurssidest ja ärietikast 2. analüüsib meeskonnatööna õpitava valdkonna ettevõtte toimimist ja juhtimist ning selle keskkonda 3. analüüsib meeskonnatööna kavandatud äriidee uudsust ja teostatavust, arvestades sihtturgu ja ettevõtlus-keskkonda 4. koostab ärimudeli lähtudes äriidee teostatavusest	
Iseseisvad tööd	
1. Erialase kirjanduse ja loengumaterjali läbitöötamine, täiendav infootsing internetist 2. Individuaalne SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana	
Praktilised tööd	
1. Praktiline meeskonnatöö: struktureeritud aruande (foto-, video- vm) koostamine lähtuvalt juhiseist 2. Õppekäik ettevõttesse 3. Töövarjuna ettevõttes	

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
2. kavandab turundustegevused vastavalt äriidees valitud tootele, tarbijale ja turutingimustele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 9 kokku: 39	1. analüüsib meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest 2. põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest	2. TURG JA TURUNDUS Nõudlus, pakkumine ja turu tasakaal Konkurents Turunduseesmärgid Turundusmeetmestik Turuanalüüs Turundusuuring	Mõistekaart rühmatööna: toote kirjeldus Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: Sihtrühmade analüüs Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): turundustegevuste plaan	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Struktureeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitlus rühmatööna: Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan (üheks aastaks)		Hindamismeetod: Rühmatöö Analüüs Ettekanne/esitlus		
Lävend				
1. analüüsib meeskonnatööna sihtrühmi ja turgu lähtuvalt tootest 2. põhjendab meeskonnatööna valitud turundustegevusi lähtuvalt sihtrühmast, turust ja tootest				
Iseseisvad tööd				
Erialase kirjanduse ja loengumaterjali läbitöötamine, täiendav infootsing internetist.				

Praktilised tööd

Rühmatöö: Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan (üheks aastaks)

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>3. kavandab ettevõtte eelarvestamise, finantseerimise ja majandusarvestuse põhimõtteid lähtudes õigusaktidest ja heast tavast</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 10 praktiline töö: 20 iseseisev töö: 9 kokku: 39</p>	<p>1. koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist</p> <p>2. hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast</p> <p>3. kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast</p>	<p>3. FINANTSID</p> <p>Majanduskeskkond</p> <p>Tulude ja kulude ringkäik</p> <p>Ressursid</p> <p>Ettevõtte tulud ja kulud</p>	<p>Juhtumianalüüsid (näidisülesanded) rühmatööna</p> <p>Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel (meedium vaba): ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilanss</p> <p>Juhtumianalüüs: ettevõtte finantseerimisvõimalused</p> <p>Praktiline meeskonnatöö: ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos seoste/viidetega õigusaktidele ja/või heale tavale</p>	Mitteeristav
<p>Hindamisülesanne:</p> <p>1. Kompleksülesanne meeskonnatööna: investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiprognos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega</p>			<p>Hindamismeetod:</p> <p>Rühmatöö</p> <p>Praktiline töö</p> <p>Ülesanne/harjutus</p>	
Lävend				
<p>1. koostab meeskonnatööna ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve ning müügiprognoosi, lähtudes äriideest ja turuanalüüsist</p> <p>2. hindab meeskonnatööna erinevaid finantseerimisvõimalusi, lähtudes loodud äriidee valdkonnast</p> <p>3. kavandab ettevõtte majandusarvestuse lähtudes õigusaktidest ja heast tavast</p>				
Iseseisvad tööd				
Erialase kirjanduse ja loengumaterjali läbitöötamine, täiendav infootsing internetist.				
Praktilised tööd				
1. Rühmatöö: juhtumianalüüsid (näidisülesanded) 2. Meeskonnatöö: ettevõtte investeeringute ja tegevuskulude eelarve, müügiprognoos, kasumiplaan ja bilans 3. Juhtumianalüüs: ettevõtte finantseerimisvõimalused 4. Praktiline meeskonnatöö: ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos seoste/viidetega õigusaktidele ja/või heale tavale				

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
4. korraldab ettevõtte juhtimise ja arenduse lähtuvalt ärimudelilist Jaotus tundides: teoreetiline töö: 20 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 9 kokku: 39	1. kavandab ettevõtte asutamisprotsessi, lähtudes äriseadustikust 2. kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest 3. koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelilist, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast	4. ETTEVÕTTE JUHTIMINE Ärimudeli koostamine Ettevõtte asutamine Ettevõtlusvormid Meeskonnatöö Organisatsioon (inimesed, struktuur, eesmärk) Juhtimistegevused Strateegiline juhtimine	Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtlusvormide võrdlus Juhtumianalüüsid juhtimisest ja STRATEEGIAST	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Ettevõtte asutamisprotsessi kirjeldus/mudel ja selle esitus meeskonnatööna 2. Ettevõtte arengustrateegia (kolmeks aastaks) meeskonnatööna, lähtudes juhendist ja selle esitus			Hindamismeetod: Rühmatöö Praktiline töö Ettekanne/esitlus	
Lävend				
1. kavandab ettevõtte asutamisprotsessi, lähtudes äriseadustikust 2. kavandab meeskonnatööna juhtimistegevused, lähtuvalt ettevõtte eesmärkidest 3. koostab ettevõtte arengustrateegia, lähtudes ärimudelilist, finantsprognosidest ja ettevõtluskeskkonnast				
Iseseisvad tööd				
Erialase kirjanduse ja loengumaterjali läbitöötamine, täiendav infootsing internetist.				
Praktilised tööd				
1. Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: protsessikirjeldus või –mudel ettevõtte asutamisest lähtuvalt ettevõtlusvormist ja äriideest 2. Praktiline meeskonnatöö juhendi alusel: ettevõtlusvormide võrdlus 3. Juhtumianalüüsid juhtimisest ja STRATEEGIAST				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Moodul hinnatakse mitteeristavalt (A/M).</p> <p>Mooduli hindamiseks peavad olema õpiväljundite hindamiskriteeriumid saavutatud ja hinnatud lävendi tasemel läbi järgnevate tööde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Struktureeritud aruanne ja selle esitus rühmatööna: Ettevõtte kirjeldus, huvigrupid ja keskkond (vorm, meedium vaba), meeskonnatöö analüüs ja hinnang 2. Individuaalne SWOT-analüüs: Minu võimalused ettevõtjana 3. Kompleksülesanne: Äriidee ja selle analüüs (turg, makrokeskkond) 4. Kompleksülesanne: Ärimudeli koostamine ja esitlus 5. Struktureeritud kirjalik töö juhendi alusel ja selle esitus rühmatööna: Sihtrühmade analüüs ja turundustegevuste plaan (üheks aastaks) 6. Kompleksülesanne meeskonnatööna: investeeringute eelarve ja katteallikad, rahavood, müügiprognoos, kasumiplaan, bilansiprognos, ettevõtte majandusarvestuse põhimõtted koos viidetega 7. Ettevõtte asutamisprotsessi kirjeldus/mudel ja selle esitus meeskonnatööna
--	--

	8. Ettevõtte arengustrateegia (kolmeks aastaks) meeskonnatööna, lähtudes juhendist ja selle esitlus
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Randma, T., Raiend, E., Rohelaan, R. jt (2007) Ettevõtluse alused. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ettevõtluse%20alused%20õpilasele.pdf</p> <p>Sirkel, R., Uiboleht, K., Teder, J. jt (2008) Ideest eduka ettevõtte. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Ettevõtlusõpe/Ideest%20eduka%20ettevõtte.pdf</p> <p>Osterwalder, A, Pigneur, Y (2014) Ärimudeli generatsioon, Rahvusraamatukogu kirjastus</p> <p>Kärsna, O. (2009). Pissettevõtja käsiraamat, Kirjastus Ilo</p> <p>Zeiger, Peedu (2013). Vajalikke teadmisi ettevõtlusest. E-õpik. TLÜ http://ettevotlusope.weebly.com/</p> <p>Suppi, K. (2013) Ettevõtlusõpik-käsiraamat, Atlex</p> <p>Pärna, O jt (2016) Töö ja oskused 2025, Kutsekoda OSKA programm Töötamise tuleviktrendid http://oska.kutsekoda.ee/tootamise-tuleviktrendid/tootamise-tuleviktrendid-2016/</p> <p>Teder, J., Varendi, M. (2008) Mis toimub ettevõttes? Ettevõtte hindamine ja arendamine. HTM, SA Innove</p> <p>Jaansoo, A. (2012) Turunduse alused. I: baasteooria, juhtumikirjelduste ja ülesannete kogu. SA Innove http://www.innove.ee/UserFiles/Kutseharidus/Õppe-%20ja%20juhendamaterjalid/Turundus%20I.pdf</p> <p>Vodja, E., Zirnask, V., Suitsu, P. jt (2014) Majandusõpik gümnaasiumile. Junior Achievement Eesti SA</p> <p>Kuusik, A. (2010) Teadlik turundus. TÜ kirjastus</p> <p>Mägi, J. Ettevõtluse ja äriplaani koostamise alused (2011) http://www.e-ope.ee/_download/euni_repository/file/2168/Ettevõtlus_2011%20tekst.pdf</p> <p>Eamets, R jt (2012) Ettevõtlikkusest ettevõtluseni, SA Teadlik Valik</p> <p>TÜ, TTÜ, EEK Mainor (2014) Ettevõtlikkusest ettevõtlikluseni töövihik https://koolielu.ee/waramu/view/1-00fc8369-4a5b-4fd8-9271-da0d872060c9</p> <p>Mägi, J. (2011) Organisatsioon ja juhtimine. E-kursus web.ametikool.ee/jane/okj</p> <p>Alas, R. (2008) Juhtimise alused. Külüm</p> <p>Alas, R (2005) Personalijuhtimine. Külüm</p> <p>e-äriregistri Ettevõtjaportaali https://ettevotjaportaali.rik.ee</p> <p>Äriseadustik https://www.riigiteataja.ee/akt/131122010019?leiaKehtiv</p> <p>Eesti.ee https://www.eesti.ee/est/ettevotte_registreerimine</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ettevotte-rajamisega-seotud-toimingud/</p> <p>EAS http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringud/</p> <p>EAS isegeneeruvate finantsprognoside vormid http://www.eas.ee/alustav/ari-planeerimine/ressusside-vajadus_rahakaibe-plaan/</p> <p>iPlanner http://www.eas.ee/alustav/finantseerimise-kaasamine/stardikapital-finantseerimine-investeeringud/</p> <p>Maksu- ja Tolliamet www.emta.ee</p> <p>Raamatupidamise Toimkond www.easb.ee http://www.fin.ee/easb</p> <p>Raamatupidamise ja maksuinfo portaali www.rmp.ee www.rup.ee</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe, statsionaarne - töökohapõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
7	Masinjoonestamine	3	Lembit Miil
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Tunneb masinprojekteerimisega seotud mõisteid Omab ülevaadet peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettidest Tunneb joonistel kasutatavaid elemente, objekte ja nende omadusi Kasutab algtasemel masinprojekteerimise tarkvara ja kasutab algtasemel masinprojekteerimise tarkvara. Loob lihtsaid kolmemõõtmelisi objekte kasutades lihtsaid tehnikaid ja vahendeid. Katab 3D objekte materjalide ja tekstuuridega.		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
8 t	2 t	68 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb masinprojekteerimisega seotud mõisteid. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 praktiline töö: 10 iseseisev töö: 2 kokku: 16	Kirjeldab masinprojekteerimisega seotud põhimõisteid	1. Masinprojekteerimiseks kasutatav tarkvara, levinumad lahendused. 4T + 10P + 2I	Loeng, iseseisev töö, praktilised tööd, test, e - õpe.	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Sooritab positiivselt põhimõistete testi			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Test	
Lävend				
Sooritab positiivselt põhimõistete testi.				
Praktilised tööd				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
omab ülevaadet peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettidest. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 kokku: 2	Selgitab peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettide erinevusi	CAD tarkvara 2T	Loeng, iseseisev töö, praktilised tööd, test, e - õpe	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Selgitab peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettide erinevusi			Hindamismeetod: Rühmatöö Ettekanne/esitlus	
Lävend				
Selgitab peamistest masinprojekteerimise tarkvarapakettide erinevusi.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Õppemeetodid	Hindamine
tunneb joonistel kasutatavaid elemente, objekte ja nende omadusi. Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 praktiline töö: 16 kokku: 18	Loeb tehnilist joonist; Kasutab tehnilist dokumentatsiooni detailide valmistamiseks ja toodete koostamiseks; Eristab koostejoonisel lihtsustusi	Loeng, iseseisev töö, praktilised tööd, test, e - õpe	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Loeb tehnilist joonist; Kasutab tehnilist dokumentatsiooni detailide valmistamiseks ja toodete koostamiseks; Eristab koostejoonisel lihtsustusi		Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Ettekanne/esitlus	
Lävend			
oskab selgitada ja kasutada joonistel kasutatavaid elemente, objekte ja nende omadusi.			

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab algtasemel masinprojekteerimise tarkvara ja loob lihtsaid kolmemõõtmelisi objekte kasutades lihtsaid tehnikaid ning vahendeid. Jaotus tundides: praktiline töö: 28	2D ja 3D jooniste vormistamine, kasutab algtasemel ühte masinprojekteerimise tarkvarapaketti	CAD joonestamine 2T + 26 P	Loeng, iseseisev töö, praktilised tööd, test, e - õpe.	Mitteeristav

kokku: 28			
Hindamisülesanne: 2D ja 3D jooniste vormistamine.		Hindamismeetod: Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend			
Vormistab etteantud 2D ja 3D joonised failina.			
Praktilised tööd			
2D ja 3D jooniste vormistamine			

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Hindamine
koostab CAD tarkvara kasutades jooniseid vastavalt ülesandele Jaotus tundides: praktiline töö: 14 kokku: 14	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab masinjoonestamise tarkvarapakette; • Selgitab arvutikasutamise eeliseid jooniste väljatöötamisel ja vormistamisel; • Nimetab masinjoonestus-programmi võimalusi mitmesuguste jooniste väljatöötamisel; • Koostab lihtsamaid skeeme, jooniseid, plaane masinjoonestus-programmi abil; 	Masinjoonetamine 2T + 12 P	Mitteeristav
Hindamisülesanne: <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab masinjoonestamise tarkvarapakette; • Selgitab arvutikasutamise eeliseid jooniste väljatöötamisel ja vormistamisel; • Nimetab masinjoonestus-programmi võimalusi mitmesuguste jooniste väljatöötamisel; • Koostab lihtsamaid skeeme, jooniseid, plaane masinjoonestus-programmi abil; 		Hindamismeetod: Praktiline töö Ülesanne/harjutus	
Lävend			
Koostab lihtsamaid skeeme, jooniseid, plaane masinjoonestus-programmi abil;			

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	2D ja 3D joonise vormistamine.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Türn, L. AutoCAD 2002, arvutijoonestaja käsiraamat. Tallinn 2002. Türn, L. AutoCAD käsiraamat. Tallinn 2006.

Pärnumaa Kutsehariduskeskus

5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“

VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õpilane		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
8	Soojendusvoodriga püksid	3	Heli Sakk-Hännikäinen
Nõuded mooduli alustamiseks	Puuduvad		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija konstrueerib soojendusvoodriga pükste lõike vastavalt figuurilt võetud mõõtudele, õmbleb ja viimistleb toodet kasutades sobivat tehnoloogiat ja järgides tehnoloogilist järjestust, täidab tööohutuse ja kvaliteedinõudeid		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
20 t	14 t	22 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
<p>Omab ülevaadet soojendusvoodriga pükste kangastest, voodri- ja vahematerjalidest ning furnituuridest; Kavandab ja joonistab pükste tegumoe, konstrueerib ja modelleerib lõike järgides moejoonist, kliendi mõõte, keha proportsioone</p> <p>Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 10 kokku: 24</p>	<p>Joonistab kirjelduse järgi erinevaid soojendusvoodriga pükste moejooniseid ning lisab sobivad põhi-ja vahematerjalid ning furnituurid;</p> <p>Võtab figuurilt mõõte; Konstrueerib pükste lõike figuurilt võetud mõõtudega arvestades figuuri iseärasusi; Modelleerib erinevate tegumoodidega soojendusvoodriga pükse.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Soojendusvoodriga pükstele esitatavad nõuded, erinevad tegumoodid ning materjalid 2. Moejoonise joonistamine kirjelduse järgi 3. Konstrueerimiseks vajalikud mõõdud ja avaruslisad 4. Pükste põhilõike konstrueerimine 5. Soojendusvoodriga pükste lõike modelleerimine vastavalt tegumoele 	<p>loeng, näitlikustamine, praktiline töö, arutelu, enesehindamine</p>	<p>Mitteeristav</p>

Hindamisülesanne:

Õpilane võtab juhendamisel figuurilt mõõte, konstrueerib pükste lõike vastavalt võetud mõõtudele ning figuuri iseärasusi arvestades, modelleerib kahe erineva tegumoe pükste lõiked, joonistab kirjelduse järgi erinevaid moejooniseid, lisab materjalide näidised.

Hindamismeetod:

Iseseisev töö
Praktiline töö
Ülesanne/harjutus

Lävend

Joonistab kirjelduse järgi soojendusvoodriga pükste tegumoe, võtab figuurilt mõõte, konstrueerib võetud mõõtudega pükste lõike ning modelleerib vastavalt kliendi soovile ja moejoonisele.

Iseseisvad tööd
Joonistab juhendi alusel 3 erinevat soojendusvoodriga pükste tegumoodi, lisab sobivad põhi- ja vahematerjalid. Konstrueerib tööjuhendi alusel pükste lõike figuurilt võetud mõõtudega. Modelleerib pükste lõike vastavalt kliendi soovile ja moejoonisele
Praktilised tööd
Võtab juhendi alusel figuurilt mõõte. Konstrueerib õpetaja juhendamisel pükste lõike tabelist võetud mõõtude alusel.

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Teab soojendusvoodriga pükste õmblemiseks vajalikke põhi- ja väikedetaile ning lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid ning õmblustehnoloogiat Jaotus tundides: teoreetiline töö: 8 praktiline töö: 14 kokku: 22	Loetleb juhendi alusel soojendusvoodriga pükste põhi- ja väikedetaile; Nimetab juhendi alusel soojendusvoodriga pükste detailidele lisatavad õmblusvarud ja vastasmärgid; Selgitab juhendi alusel pükste lõigete põhimaterjalile ja voodrile paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid; Õmbleb tööjuhendi järgi erinevaid tootesõlmi.	1. Soojendusvoodriga pükste põhi- ja väikedetailide loetelu, õmblusvarud, vastasmärgid 2. Lõigete põhi- ja voodrikangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtted 3. Tootesõlmede (lukuga sissetöödeldud taskud, esikinnis, värvel, pükste alläär ja tuulekotid) töötamine	loeng, praktiline töö, näitlikustamine, enesehindamine, arutelu	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane loetleb juhendi alusel soojendusvoodriga pükste põhi- ja väikedetaile, nimetab lisatavad õmblusvarud ja vastasmärgid, selgitab pükste lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid, esitab õmmeldud tootesõlmed.			Hindamismeetod: Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Analüüs	
Lävend				
Loetleb juhendi alusel soojendusvoodriga pükste põhi- ja väikedetaile, nimetab lisatavad õmblusvarud ja vastasmärgid ja esitab õmmeldud tootesõlmed				
Praktilised tööd				
Lukuga sisselõikeliste taskute töötamine. Esikinnise töötamine. Värvi töötamine. Tuulekoti töötamine. Allääre töötamine.				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Koostab soojendusvoodriga pükste õmblemise tehnoloogilise järjestuse ja toote valmistamise ajakava Jaotus tundides: teoreetiline töö: 2 iseseisev töö: 4 kokku: 6	Valib tellimustööst lähtuvalt soojendusvoodriga pükste töötlemise tehnoloogilise järjestuse; Koostab ja vormistab juhendi alusel soojendusvoodriga pükste töötlemise ajakava.	1. Soojendusvoodriga pükste õmblemise tehnoloogia	loeng, näitlikustamine, arutelu, iseseisev töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane koostab ja vormistab juhendi alusel kliendile õmmeldava soojendusvoodriga pükste tehnoloogilise järjestuse ja ajakava. Esitab selle			Hindamismeetod: Iseseisev töö	

kirjalikult.	Õpimapp/portfoolio
Lävend	
Koostab ja vormistab kirjalikult kliendile õmmeldava soojendusvoodriga pükste tehnoloogilise järjestuse ja ajakava	
Iseseisvad tööd	
Koostab ja vormistab juhendi alusel kliendile õmmeldava soojendusvoodriga pükste tehnoloogilise järjestuse ja ajakava	

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Teab konstrueerimisel ja õmblemisel tekkinud vigade tekkepõhjuseid ja mõistab nende mõju järgnevatele tööloikudele Jaotus tundides: teoreetiline töö: 4 kokku: 4	Loetleb konstrueerimisel tekkinud vigade põhjuseid ja selgitab nende mõju toote istuvusele figuuril; Nimetab õmblemisel tekkinud vigade tekkepõhjusi ja kirjeldab vigade parandamise võimalusi.	1. Pükste konstrueerimisel sagedamini esinevad vead ja nende kõrvaldamine 2. Soojendusvoodriga pükste õmblemisel sagedamini esinevad vead ja nende parandamise võimalused	loeng, näitlikustamine, arutelu, analüüs	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane loetleb konstrueerimisel tekkinud vigade põhjuseid ja selgitab nende mõju toote istuvusele figuuril, nimetab õmblemisel tekkinud vigade tekkepõhjusi ja kirjeldab vigade parandamise võimalusi.			Hindamismeetod: Arutlus Suuline esitus	
Lävend				
Teab konstrueerimisel tekkinud vigade mõjust toote istuvusele ja õmblemisel tekkinud vigade parandamise võimalusi.				

Õpiväljund 5	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Lõikab välja soojendusvoodriga pükste detailid, õmbleb, viimistleb, teeb proove, järgib proovitehnikaid, õmblustehnoloogiat, ajakava ning tööohutus- ja kvaliteedinõudeid, kasutab efektiivseid töövõtteid	Lõikab välja soojendusvoodriga pükstedetailid; Õmbleb kliendile soojendusvoodriga püksid kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust, ajakava ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid; Proovib pükse kliendile, teeb proovi parandusi ja põhjendab nende vajadust; Annab hinnangu töö kvaliteedile.	1. Pükste põhi- ja voodridetailide juurdeldõikus 2. Soojendusvoodriga pükste õmblemine 3. Proovi ning prooviparanduste teostamine 4. Lõppviimistlus 5. Kvaliteedi kontroll 6. Toote kliendile üleandmine	Loeng, näitlikustamine, arutelu, iseseisev töö, praktiline töö, enesehindamine	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Õpilane lõikab välja kliendi tellimisel soojendusvoodriga pükste detailid, õmbleb kliendile püksid kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid, teostab pükste proovi ja proovi parandusi ning põhjendab nende vajadust. Annab koos juhendajaga hinnangu oma töö kvaliteedile.			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö Õpimapp/portfoolio Enesehindamine	
Lävend				

Lõikab välja soojendusvoodriga pükste detailid ja õmbleb kliendile püksid kasutades ratsionaalseid töövõtteid, järgides tehnoloogilist järjestust, ajakava ning täites tööohutuse ja kvaliteedinõudeid. Proovib pükse kliendile, teeb proovi parandusi ja põhjendab nende vajadust ning annab hinnangu töö kvaliteedile.

Iseseisvad tööd

Koostab ja vormistab kirjalikult töötulemuste analüüsi ja lisab selle õpimappi.

Praktilised tööd

Lõikab välja juhendi alusel pükste põhi- ja voodridetailid. Õmbleb ja viimistleb tehnoloogilise järjestuse alusel kliendile soojendusvoodriga püksid, järgib ajakava, kasutab ratsionaalseid töövõtteid ning täidab tööohutus- ja kvaliteedinõudeid. Proovib toodet kliendile, teeb proovi parandusi. Teostab juhendi alusel lõppviimistlust.

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	<p>Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb sooritatud praktilistest ja iseseisvatest tööddest.</p> <p>Praktilised tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tootesõlmede (lukuga sisselõikelised taskud, esikinnis, värvel, tuulekotid ja pükste alläär) töötlemine • kliendile soojendusvoodriga pükste õmblemine (konstrueerimine ja modelleerimine, pükste õmblemine, proovide teostamine, lõppviimistlus, kvaliteedi kontroll) <p>Iseseisvad tööd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 erineva tegumoega soojendusvoodriga pükste joonistamine ja sobivate põhi- ja vahematerjalide lisamine • kliendile õmmeldava soojendusvoodriga pükste töö käigu planeerimine ja ajakava koostamine • kavandi koostamine ja vormistamine (moejoonis, moekirjeldus, tehnoloogiline järjestus, tehnoloogilised skeemid) • töötulemuste analüüs
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	<p>Типовые методы пошива мужской и женской верхней одежды по индивидуальным заказам, 1976</p> <p>K. Sock „Naiste ja meeste ülerõivaste konstrueerimine“, 1981</p> <p>M. Müller&Sohn „Schnittenkonstruktionen“, 1997</p> <p>Lea Koldmets „Rõivaste piltsõnastik“, 2014</p> <p>Ajakirjad „Burda“, „Ateljee“, „Rundschau“</p>

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õppija		
Õppevorm	statsionaarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
9	Rõivalisandite disain ja õmblemine	3	
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid: 1. Õmblustehnoloogia alusõpe 2. Kergete rõivaste õmblemine individuaaltööna		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija disainib, õmbleb, viimistleb ja kaunistab rõivalisandeid kasutades sobivaid tehnikaid, tehnoloogiat ning järgib kavandit ja kvaliteedinõudeid		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	
20 t	12 t	46 t	

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
Kavandab ja joonistab rõivalisandeid, valib materjali, konstrueerib lõike, järgides mõõte Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 8 iseseisev töö: 3 kokku: 17	Nimetab vähemalt neli rõivalisandit, selgitab nende rõivastusega sobitamise võimalusi; Kavandab juhendi alusel kolm rõivalisandit; Konstrueerib juhendi alusel lõiked; Valib sobivad kangad, materjalid ja abimaterjalid, põhjendab valikuid	1. RÕIVALISANDITE KAVANDAMINE Rõivalisandid: lipsud, kaunistuselemendid, sallid, peakatted, kotid jm Kasutatavad kangad, materjalid ja abimaterjalid 2. LÕIGETE KONSTRUEERIMINE Lipsude konstrueerimine Peakatete konstrueerimine 5. Koti konstrueerimine	Illustreeriv loeng, näidiste demonstratsioon, praktiline töö, iseseisev töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Iseseisev töö - Rõivalisandi kavandamine ja lõike konstrueerimine			Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Lävend				
Nimetab vähemalt neli rõivalisandit, selgitab nende rõivastusega sobitamise võimalusi; Kavandab juhendi alusel kolm rõivalisandit; Konstrueerib juhendi alusel lõiked; Valib sobivad kangad, materjalid ja abimaterjalid, põhjendab valikuid.				
Iseseisvad tööd				

Kavandada juhendi alusel rõivalisand, kirjeldada kasutatavaid materjale ja konstrueerida lõige
Praktilised tööd
Erinevate rõivalisandite kavandamine ja konstrueerimine

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
2. Teab rõivalisandite dekoreerimise tehnikaid ja kaunistamise võtteid, juurdelõikamise põhimõtteid ning õblemise tehnoloogiat Jaotus tundides: teoreetiline töö: 14 iseseisev töö: 1 kokku: 15	Selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid; Koostab ülesandest lähtuvalt tehnoloogilise töötlemise tehnoloogilise töötlemise järjestused, selgitab kvaliteedinõudeid; Selgitab ülesandest lähtuvalt rõivalisandite kaunistamise ja dekoreerimise võimalusi	1. ÕMBLUSTEHNOLLOOGIA Kaunistuselementide (ehete, dekoratiivlilled, juuste kaunistuse, käevõrude) valmistamise tehnoloogia ja töövahendid Kaunistuselementide töövõtted, materjalid (pärlid, kivid, litrid, pitsid, paelad jm) Kottide õblemise tehnoloogia Kottide dekoreerimise tehnikad ja töövahendid	Illustreeriv loeng, näidiste demonstratsioon	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Iseseisev töö - vormistada ja arvutada juhendi alusel põhi-, vahe, abimaterjalide ja kaunistusmaterjalide kogused ning niidi kulu			Hindamismeetod: Iseseisev töö	
Lävend				
Selgitab tööülesandest lähtuvalt lõigete kangale paigutamise ja juurdelõikamise põhimõtteid; Koostab ülesandest lähtuvalt tehnoloogilise töötlemise tehnoloogilise töötlemise järjestused, selgitab kvaliteedinõudeid; Selgitab ülesandest lähtuvalt rõivalisandite kaunistamise ja dekoreerimise võimalusi.				
Iseseisvad tööd				
Vormistada ja arvutada juhendi alusel põhi-, vahe, abimaterjalide ja kaunistusmaterjalide kogused ning niidi kulu				

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
3. Lõikab detailid, õmbleb, viimistleb ja kaunistab rõivalisandeid, järgib tehnoloogiat Jaotus tundides: praktiline töö: 38 iseseisev töö: 8 kokku: 46	Paigutab juhendi alusel lõiked kangale, lõikab põhidetailid, täidab tööohutusnõudeid; Õblemisel ja viimistlemisel järgib koostatud tehnoloogilise töötlemise järjestusi, täidab tööohutus- ja kvaliteedinõudeid; Selgitab oma töö põhjal kasutatud kaunistus- ja dekoreerimise võtteid; Annab juhendi alusel hinnangu oma tööde kvaliteedile	1. RÕIVALISANDITE ÕMBLEMINE	Töövõtete demonstratsioon, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: 1. Iseseisev töö - Õmmelda ja dekoreerida kosmeetikakott 2. Praktiline töö - Kaunistuselementide, peakatete, kottide õmblemine, dekoreerimine, kaunistamine			Hindamismeetod: Iseseisev töö Praktiline töö	

Lävend
Paigutab juhendi alusel lõiked kangale, lõikab põhidetailid, täidab tööohutusnõudeid; Õmblemisel ja viimistlemisel järgib koostatud tehnoloogilise töötlemise järjestusi, täidab tööohutus- ja kvaliteedinõudeid; Selgitab oma töö põhjal kasutatud kaunistus- ja dekoreerimise võtteid; Annab juhendi alusel hinnangu oma tööde kvaliteedile.
Iseseisvad tööd
Jjuhendi alusel kosmeetikakoti õmblemine ja dekoreerimine
Praktilised tööd
Kaunistuselementide, peakatete, kottide kavandamine, lõike konstrueerimine, õmblemine ja kaunistamine

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõttev hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest ja õpiväljundi omandamisel sooritatud praktilistest ja iseseisvatest töödest
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Butcher, A; Farguhar. G. (2010). Nutikaid õmblusnippe. Sinisukk Zoppetti, H. (2015). Argine pits. Tänapäev Jones, L. (2011). Traadist ja helmestest ehted. Wild frog Tänapäeva käsitööd. Tekstiilid. (2009). Varrak Tomson, K. (2011). Teeme koos paeluvad paelad. Koolibri Hoffmann, P. (2007). Ömmeldud kotid. Tormikiri Cole, K. (2008). Kaunistage oma T-särk. Sinisukk

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õppija		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
10	Rõivaste taaskasutus	3	Heli Sakk-Hännikäinen
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud moodulid: 1. Kergete rõivaste õmblemine individuaaltööna		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õppija kujundab, dekoreerib ja töötleb ümber kasutatud tekstiilesemeid kasutades sobivat tehnoloogiat, järgib kvaliteedinõudeid ja ajakava		
Auditoorseid tunde	Praktiline töö		
6 t	72 t		

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
1. Kujundab ja töötleb ümber tekstiilesemeid, taaskasutades erinevaid tekstiile ja rõivaid Jaotus tundides: teoreetiline töö: 6 praktiline töö: 7 kokku: 13	1. Taaskasutustekstiilist lähtuvalt kujundab omanäolisi rõivaesemeid ja/või ruumitekstiile 2. Konstrueerib ülesandest lähtuvalt lõiked 3. Koostab ülesandest lähtuvalt tehnoloogilise töötlemise järjestuse	1. TAASKASUTUSTEKSTIILIDEST TOODETE KUJUNDAMINE Taaskasutustekstiilide kujundamise võimalused Kasutatavad lõiked Tehnoloogia Tekstiilide parandamine	Loeng, arutelu, praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Lõigete konstrueerimine			Hindamismeetod: Praktiline töö	
Lävend				
1. Taaskasutustekstiilist lähtuvalt kujundab omanäolisi rõivaesemeid ja/või ruumitekstiile 2. Konstrueerib ülesandest lähtuvalt lõiked 3. Koostab ülesandest lähtuvalt tehnoloogilise töötlemise järjestuse				
Praktilised tööd				
Lõigete konstrueerimine				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
2. Lõikab tekstiiltoote detailid, õmbleb, viimistleb, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust ja ajakava Jaotus tundides: praktiline töö: 65 kokku: 65	Valib ülesande alusel vahe- ja abimaterjalid, õmblusniidi, põhjendab valikuid; Lõikab, õmbleb ning viimistleb juhendi alusel tekstiiltooteid, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust; Annab hinnangu oma töö kvaliteedile ja ajakavast kinni pidamisele	1. KUJUNDATUD TOODETE ÕMBLEMINE	Praktiline töö	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Kujundatud toodete õmblemine		Hindamismeetod: Praktiline töö		
Lävend				
Valib ülesande alusel vahe- ja abimaterjalid, õmblusniidi, põhjendab valikuid; Lõikab, õmbleb ning viimistleb juhendi alusel tekstiiltooteid, järgides tehnoloogilise töötlemise järjestust; Annab hinnangu oma töö kvaliteedile ja ajakavast kinni pidamisele.				
Praktilised tööd				
Kujundatud toodete õmblemine				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Mooduli kokkuvõtte hinne kujuneb protsessihinnete koondhindest ja õpiväljundite omandamisel sooritatud ja hinnatud iseseisvatest ja praktilistest tööddest
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	Õmblemise piibel. (2010) Sinisukk Hardy, E. (2009). Kiiresti valmivad õmblustööd. Tänapäev Saarsoo, G-A., Orro, E. (2004) Lapitööd. Avita Värviõpetus. Tallinn: Aiwell

Pärnumaa Kutsehariduskeskus
5. taseme kutseõppe õppekava „Rätsep-stilist (spetsialiseerumine naiste ülerõivaste valmistamine)“
VALIKÕPINGUTE MOODULI RAKENDUSKAVA

Sihtrühm	Keskkariduse omandanud õppija		
Õppevorm	stационаarne - koolipõhine õpe		
Mooduli nr	Mooduli nimetus	Mooduli maht (EKAP)	Õpetajad
11	Erialane inglise keel rätsep-stilistile	3	Heli Sakk-Hännikäinen
Nõuded mooduli alustamiseks	Läbitud on teemad kaubaõpetus ja klienditeenindus		
Mooduli eesmärk	Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime igapäevases argisuhtluses ja kaubanduses teenindusprotsessi läbiviimisega iseseisvalt arusaadavas inglise keeles.		
Auditoorseid tunde	Iseseisva töö tunde	Praktiline töö	Praktika
8 t	32 t	10 t	28 t

Õpiväljund 1	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
suhtleb igapäevases argisuhtluses suulisel tasemel A1 keelekasutajana inglise keeles	Suhtleb iseseisvalt tutavas olukorras kasutades inglise keelset põhisojavara Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala inglise keeles	1. Mina ja eakaaslased – kutseõppurid. Kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö -0,25 EKAP 2. Oma kooli ja oma eriala tutvustus. Kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö -0,25 EKAP	Lugemis- või kuulamisülesande täitmine juhendi alusel (tekstid kutseõppest ja kutseõppuritest – eakaaslastest, info leidmine ja sojavara täiendamine) intervjuu/dialoog (enese/sõbra/ eakaaslase tutvustus) õppekäik koolihoonetes (õpilased on giidid)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Koostatakse projekt (kirjalikult – poster/ voldik/powerpoint/ ja suuliselt esinemine giidina õppekäigul). Käsitleb järgmiseid teemasid: enda ja töörühmaliikmete tutvustus, kooli tutvustus ja oma eriala tutvustus.			Hindamismeetod: Rühmatöö	
Lävend				
Suhtleb iseseisvalt tutavas olukorras kasutades inglise keelset põhisojavara; Tutvustab vestlusel iseennast ja oma eriala inglise keeles.				

Õpiväljund 2	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
selgitab välja kliendi vajadused, rakendades sobivat keelekasutust, hoiakuid ja lugupidavat kultuurilist suhtumist inglise keeles	Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid Esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid	3. Inglise keelne kõneetikett Kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö -0,25 EKAP (suhtusetiket) 3.1 Tervitamine, tutvumine, vestluse alustamine, küsimuste esitamine ja vastamine, vabandamine, viisakusväljendid	Lugemis- või kuulamisülesanne (klienditeenindus-alased tekstid (dialoogid, lüütsed ja videoklipid) Lünkteksti või dialoogi täitmine Sõnavara täiendamine	Mitteeristav

Hindamisülesanne:

Paaristöö- koostatakse dialoogid antud suhtlussituatsioonide kohta (erinevate rollide läbi mängimine, kasutades teemakohast sõnavara ja suhtluskeele norme ja näidistekste ja näidisdialooge.)

Hindamismeetod:

Rühmatöö

Lävend

Alustab vestlust teenindusprotsessis kliendiga arusaadavas inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid
4. esitab teenindusprotsessis kliendile arusaadavalt küsimusi inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid

Õpiväljund 3	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
kasutab iseseisvalt inglise keelset kaubandusega seotud põhissõnavara ja nõustab klienti kauba valikus	Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid Tutvustab arusaadavalt kaupa inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid	4. Kaupluste liigid ja osakonnad. 5. Kliendi nõustamine. Kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö -1 EKAP 6. Kauba kirjeldamise põhimõtted (toidu- ja tööstuskaupade kaupluses).	Töö tekstiga (kaupluse või kaubakeskuse kirjeldus. Osakonnad ja kaubad). Õpimapi koostamine (koosneb kahest osast – A. Toidukaup ja B. Tööstuskaup) Ühe kauba (toote) tutvustus	Mitteeristav

Hindamismeetod:

Iseseisev töö

Lävend

Vastab arusaadavalt kliendi küsimustele inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid;
Tutvustab arusaadavalt kaupa inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.

Iseseisvad tööd

1. Toidukaupade nimetuste sõnastiku koostamine. 2. Tööstuskaupade nimetuste sõnastiku koostamine.

Õpiväljund 4	Hindamiskriteeriumid	Teemad/alateemad	Õppemeetodid	Hindamine
arveldab kliendiga ja lõpetab positiivselt kliendikontakti	Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid inglise keeles Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavalt inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid	6. Arveldamine kliendiga Kontaktõpe (sh praktiline töö) ja iseseisev töö -0,5 EKAP 7.1 Arvsõnad. 7.2 Makseviisi. 7.3 Rahaühikud. 7.4 Viisakusväljendid	Lugemis- ja kuulamisülesande täitmine (näidis müügisituatsioonid) Küsimuste koostamine ja küsimustele vastamine õpetaja poolt antud juhendmaterjali alusel (ettevalmistus müügisituatsiooniks)	Mitteeristav
Hindamisülesanne: Dialogi koostamine – teemal: arveldamine ja positiivne kontakti lõpetamine.			Hindamismeetod: Rühmatöö	
Lävend				
Nimetab arve summa, kasutades viisakusväljendeid inglise keeles; Lõpetab positiivselt kliendikontakti arusaadavalt inglise keeles järgides klienditeeninduse põhimõtteid.				

Mooduli kokkuvõtva hinde kujunemine	Hindamise eelduseks on osalemine auditoorsetes tundides, esitatud on iseseisvad tööd.
Mooduli hindamine	mitteeristav hindamine
Õppematerjalid	English for Sales Purchasing, L. Gutjahar, S. Mahoney, 2009 M. Irvine, M. Caldman, Commercially speaking, 2001